

misli

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2000 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišтво za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141

JUBILEJNO LETO 2000 je tik pred nami. Po papeževem načrtu naj bi ga začeli praznovati že na božični večer, saj se s spominom na Kristusovo rojstvo začenja naše štetje let. Pri Mislih bomo jubilejno leto zaznamovali tudi z malo drugačnim koledarjem, ki sta ga pripravili Katarina Mahnič in Zorka Černjak. Upamo, da vam bo všeč in se boste radi ozirali nanj!

Male ovojnice so namenjene naročniki Misli, ki ostaja enaka, razen za ladijsko pošto. To so namreč oktobra letos ukinili in je vso pošto treba pošiljati dražje, letalsko. Še naprej pa se priporočamo tudi za darove v tiskovni sklad. Samo z naročnino ne moremo pokriti stroškov revije. Naročnina ostaja nizka zato, da bi bila revija dostopna tudi tistim, ki bi težko plačevali 'ekonomsko' naročnino. Naj še enkrat spomnim in opozorim tiste, ki niste opazili, da imate pri naslovu letnico, ki pove, do vključno kdaj imate poravnano naročnino. Ne pozabite nam tudi sporočiti spremembe naslova. Pri vsaki številki nam pride nekaj izvodov nazaj z označbo 'Left adress'.

Naslednja številka bo izšla februarja. Do takrat pa na svidenje - in pišite nam kaj!

p. Metod

Videokasete iz Baragove knjižnice

NOVO! SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, Melbourne, oktober 1999. Cena je 10 dolarjev.

NOVO! POSNETEK SLOVENSKEGA MLADINSKEGA KONCERTA 1999 V MELBOURNU, cena 25 dolarjev. Če naročite obe kaseti jih dobite za 30 dolarjev.

IN LOVING MEMORY - Ema Pivk, Frančiškanka Brezmadežnega spočetja, 15. 6. 1915 – 5. 2. 1999. Cena videokasete pogrebne slovesnosti je 25 dolarjev.

PATER BAZILIJ VALENTIN, 30 minut, \$10.-

ZGODBA O BELEM KONJU - slovenski lipicanci, cena \$25.

IZ HENČKOVEGA SODA, cena 20 dolarjev.

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, cena 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

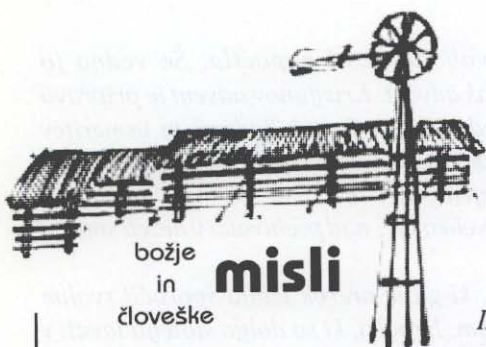
30-LETNICA SV. CIRILA IN METODA V KEWJU, triurna videokaseta s slavnostnim programom Poživi plamen vere, ki je v tebi. Cena je 25 dolarjev.

BOŽIČNE PESMI, cena je 25 dolarjev.

LOVSTVO NA SLOVENSKEM - za vse navdušene lovce, cena je 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK in nosi naslov Jesen. Leto 1999 je namreč Mednarodno leto ostarelih, leto jeseni življenja. Na fotografijah vam bomo vse leto predstavljali portrete starejših ljudi vseh narodnosti in ras, saj je prav strpnost do različnosti ena največjih in najlepših prednosti življenja v Avstraliji.

Adventni in božični čas - povabilo k srečanju z Bogom

fr. Miran Vidic

Leto 48, št. 12
December 1999

Adventni in božični čas...	
- fr. Miran Vidic	- stran 289
Božična zgodba	
- Truman Capote	- stran 292
Sv. Rafael Sydney	
- p. Valerijan	- stran 296
Križem avstralske Slovenije	
Moja prva bož. potica	- stran 298
Praznujemo 45 let	- stran 300
Sl. Božič v Avstraliji	- stran 301
Gospa Mila Vadnjal	- stran 302
Društveni arhiv...	- stran 303
Sveti Frančišek Asiški	
- Marija Kmetova	- stran 304
Tonček iz Potoka	
- p. Bazilij Valentin	- stran 306
Sv. Ciril in Metod Melbourne	
- p. Metod	- stran 308
Moj obisk Slovenije	
- AnaMarija Bratina Cek	- stran 310
Izpod Triglava	- stran 311
Naše nabirke	- stran 313
Sv. družina Adelaide	
- p. Janez	- stran 314
Pisma o slovenščini XVI.	
- Mirko Mahnič	- stran 315
Slovenski pogovori v nedeljski šoli	
- Draga Gelt	- stran 316
Kotiček naših mladih	
Kaj mi pomeni Božič	
- Julie Bracar	- stran 318

Kdor hoče razumeti advent in njegovo skrivnost, mora začeti pri Izraelcih in njihovi zgodovini. To ljudstvo je namreč naredilo dve revolucionarni odkritji, ki sta bili in sta še za verski in kulturni razvoj človeštva nadvse pomembni. Abraham, očaki z Mojzesom, preroki z Janezom Krstnikom in mnogi drugi so razvijali pri Izraelcih vero v enega Boga. V tem razvoju je presenetljivo in do neke mere skrivnostno, kako je majhen in nepomemben izraelski narod ohranjal vero v enega Boga skozi stoletja in tisočletja. Posebno, ker so jih obkrožala ljudstva, ki so častila več bogov.

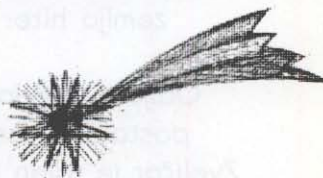
Izraelci imenujejo svojega Boga Jahve, ker se jim je on tako predstavil. 'Jaz sem večni, živi, tisti, ki sem!' Res skrivnostno ime. Pravzaprav Bog nima imena, ker bi ga le-to preveč omejevalo. O tem Bogu pojejo psalmi in ga nagovarjajo molitve; tega Boga so oznanjali preroki; s tem Bogom živijo verni Judje še danes.

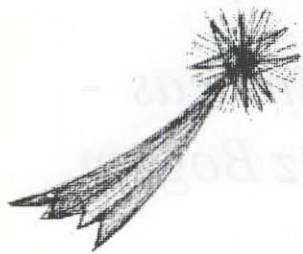
Bog je eden! Toda kakšen je? To vprašanje nas pogosto zaposluje in vznemirja, podobno kot Izraelce, ki niso vedeli, ali naj se ga bojijo in pred njim trepetajo ali pa se mu smejo približati z zaupanjem. Kakšen je Bog do človeka? Ga sploh zanima naše življenje, trpljenje, veselje in delo?

Odgovor na to vprašanje je pri Izraelcih povezan z drugim odkritjem: svet in človek imata svoj začetek in neizbežen konec. Ta misel za marsikatero kulturo in vero še danes ni sprejemljiva oziroma sama po sebi umevna. Za Izraelce je Jahve gospodar sveta in človeške zgodovine. On je na začetku in koncu sveta in človeškega življenja, in vsak Izraelec ve, da gre Bog s človekom skozi zgodovino.

Ko so bili Izraelci sužnji v Egiptu, so vpili k svojemu Bogu in ga rotili, naj jih vendar reši. Proti vsakemu upanju so bili osvobojeni. Zaradi tega izkustva so Boga povelicevali in vsa stara zaveza mu poje hvalo za to rešitev. V vseh časih izraelske zgodovine je pomembno spoznanje: Bog je eden in ta spremlja človeka, ga vzpodbuja, mu svetuje in ga rešuje, osvobaja. V vseh stiskah je izraelski narod pričakoval božjega nasveta.

Preroški teksti stare zaveze, ki jih beremo v adventnem času, kar naprej govorijo o svobodi, miru in sreči. Lahko bi rekli, da je v bistvu vsa stara zaveza eno samo veliko pričakovanje: upanje v svobodo, v božjo svobodo. To osvobodjenje zažari na božič v Jezusu Kristusu. V njem je Bog sprejel nase vso človeško stisko in se izenačil s človeškim

Glej, zvezdice božje

Glej zvezdice božje
migljajo lepo,
odprto široko je sveto
nebo.
Duhovi nebeški se z raja
vrste,
prepevajo slavo, na
zemljo hite.

Obljuba predavna
postala je res,
Zveličar je rojen ljudem
iz nebes.
Pri ubogih pastircih na
slamci leži,
si revščino izvoli,
ponižnost uči.

Presrečni ljudje so, ki
njega dobe!
Z nebeško tolažbo jim
polni srce.
Le k njemu hitimo, saj
rad nas ima,
zaupno odkrijmo mu
rane srca.

trpljenjem. Toda dokončna svoboda še ni napočila. Še vedno jo pričakujemo in tja je usmerjen naš advent. Kristjanov advent je priprava na božične praznike (prvi prihod božjega Sina k ljudem) in usmeritev srca k drugemu Kristusovem prihodu ob koncu časov. Obe zgodovinski točki nas navdajata s pričakovanjem.

'Ljudstvo, ki hodi v temi, gleda veliko luč; nad prebivalci v deželi smrtne sence zasije luč' (Iz 9,1).

To je veselo božično oznanilo, ki ga je prerok Izaija sporočil svojim rojakom že pred več kot tisočletjem. Izraelci, ki so dolga stoletja taval v temi, najrazličnejših zmotah, šli iz ene sužnosti v drugo, so končno zagledali luč odrešenja. K njim prihaja že zdavnaj obljubljeni odrešenik. Njihovih muk bo kmalu konec; odrešenje je pred vrati. Prišel bo odrešenik, ki bo pokazal svojo moč, ko bo dvignil meč nad njihovimi zatiralci. Izraelski narod bo spet močan; pridobil si bo bogastvo in bo srečen.

Izraelci tega odrešenika niso dočakali. Osvoboditelj, ki je bil napovedan, obljubljen in poslan, ni bil izurjen vojskovodja, ne politik, ki bi sklepal mirovne pogodbe, ne poslanec, ki bi govoril o miru in svobodi. Prišel je Odrešenik, ki je bil čisto drugačen od predstav izraelske večine. Zato ga tudi večina ni spoznala in sprejela.

Kot otroka ga je preganjal kralj Herod, kot moža pobožni farizeji in pismouki. Sprejeli so ga revni pastirji z betlehemske pašnike; našli so ga modri z Vzhoda; spoznal ga je Janez Krstnik; srečali so ga navadni ribiči. Vsi ti so v njem videli 'kneza miru', 'močnega Boga', o katerem je govoril prerok Izaija. Našli so ga torej tisti, ki so ga bili pripravljene sprejeti takšnega, kakršen je, ki so bili odprti za Boga, ki niso cenili človeka po njegovi moči in bogastvu. S Kristusom pa so našli srečo, svoj življenjski cilj, svojo osebno svobodo. To je bilo neizmerno bogastvo, ki so ga želeli deliti z drugimi. Pastirji so svojo srečo oznanjali drugim, modri so delili darove, ribiči so zapustili svoje družine, svoje poklice in šli med tuje ljudi pričevat za Kristusa. Svetniki so se v srečanju s Kristusom osvobodili želje po bogastvu, moči in užitkih; sreča, ki so jo nosili v svojem srcu, se je dotikala tudi tistih, ki so se z njimi srečevali. Kristus prihaja v božični noči k nam, da nas osreči in osvobodi, s tem pa tudi obveže, da mu pomagamo odreševati naše sodobnike: jim kažemo prave vrednote, jim pomagamo pri iskanju življenjskega cilja, jih tolažimo v bridkosti in smo jim blizu, kadar nas potrebujejo. Kdor se sreča s Kristusom zasluti, kaj naj bi bila sreča. Kdor je pripravil srce novorojenemu Odrešeniku, ne bo več suženj niti stvarcem niti ljudem. Začutil pa bo posebno moč in željo, da bi to svojo srečo posredoval drugim. Kristus med nami, na božični večer v naši družini – vir prazničnega vzdušja, ki bo preraslo meje naše družine. Slišali bomo zvonove župnijske cerkve, ki nas bodo vabili k župnijskemu praznovanju božiča. Slišali bomo jok in tožbo neštetih trpečih in osamljenih, ki bodo prav v božični noči pričakovali odrešenja. Oznanili ga bodo naši darovi, prijazne besede, sočuten pogled; prinesle ga bodo naše iskrene molitve.

Leta štejemo po Kristusovem
rojstvu in letos bomo obrnili
številko, ki je bila na svojem
mestu kar tisoč let.

Kaj bo prineslo novo
tisočletje? Vsemu svetu, nam
osebno?

Ne naveličajmo se verjeti v
Jezusovo rojstvo, ne
naveličajmo se verovati v
Boga, ki je z nami. Tudi
takrat, ko se počutimo
osamljene in daleč od doma.

Tudi takrat, ko nas vsi
zapuščajo.

Bog je Emanuel: Bog z nami.

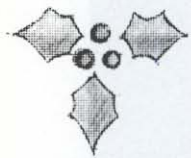
Blagoslovljene božične
praznike in zadovoljno ter
zdravo jubilejno leto vam
želimo.

Uredništvo Misli

Božična zgodba

Truman Capote

Predstavljajte si jutro pod konec novembra. Svitanje zimskega jutra pred dobrimi dvajsetimi leti. Mislite si kuhinjo v prostorni stari hiši podeželskega mesta.

Njena poglobitna značilnost je ogromna črna kuhinjska peč; v njej je še velika okrogla miza in kamin, pred njim pa dva gugalna stola. In ravno danes je začel kamin temu letnemu času premirno bučati.

Ženska s kratko pristriženimi belimi lasmi stoji pri kuhinjskem oknu. Na sebi ima teniške čevlje in razvlečen siv sviter, oblečen čez poletno obleko. Drobna je in gibčna kot bantamska kokoš; rame so ji zaradi dolgotrajne bolezni v mladosti klavirno povešene. Njen obraz pa je nekaj posebnega – ne rečem, da ni podoben Lincolnovemu, ravno tako razoran in s sledovi sonca in vetra; pa je tudi nežen, fino oblikovan, oči pa imajo barvo sherryja in so krotke. »O jej,« vzklikne in njena sapa orosi okensko šipo, »zdaj pa je pravo vreme za sadne pogače.«

Oseba, ki z njo govori, sem jaz. Star sem sedem let, ona jih bo kakih šestdeset. Sorodnika sva si, resda precej oddaljena, a živiva skupaj – no, kolikor pomnim. V hiši živijo še drugi ljudje, sorodniki; in čeprav imajo oblast nad nama in naju večkrat pripravijo v jok, jih pravzaprav ne opaziva več. Midva sva najboljša prijatelja. Ona me kliče Buddy, za spomin na nekega dečka, ki je bil nekoč njen najboljši prijatelj. Tisti Buddy je umrl v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je bila še otrok. Pa je še zdaj otrok.

»Oh, Buddy, nehal se basati z biskvitom in pojdi po najin voziček. Speči morava trideset pogač.«

To je zmeraj tako: napoči tisto novembrsko jutro in moja prijateljica, ko da uradno oglašja letošnji božični čas, ki ji poživi domišljijo in ji razžari srce, oznani: »Zdaj pa je pravo vreme za sadne pogače! Pojdi po voziček.«

Skupaj vlečeva voziček, vegast otroški voziček, ven na vrt in naprej v gozdiček pekanovih dreves. Voziček je moj, se pravi, bil je kupljen zame, ko sem se rodil. Spleten je iz vrbovine, že precej razdrapan, in kolesa se majejo kakor pijančeve noge. Vendar nama zvesto služi; spomladi ga vzameva s seboj v gozd in ga napolniva z rožami, travami in divjo praprotjo za naše lonce na verandi; poleti naloživa nanj vsakovrstne jedače za piknik

pa ribiške palice iz trsja, in ga spustiva navzdol po bregu potoka; uporabljava ga tudi pozimi: kot tovornjak za dovažanje drv z dvorišča v kuhinjo, kot toplo posteljo za Queenie, našega neugonobljivega malega rdečega belega terierčka, ki je preživel pasjo kugo in dva ugriza kače klopotače. Quennie jo zdaj drobi poleg naju.

Čez tri ure sva spet v kuhinji in luščiva od vetra na tla zbite pekanove orehe, ki jih imava zvrhan voziček. Od pobiranja naju boli hrbet: kako težko jih je najti med pokrivačnim listjem in primrznjeno travo, ki človeka rada zavede! V kuhinji se dela tema. Mrak spreminja okna v ogledala: najini zrcalni sliki, ko v svitu ognja delava pred kaminom, se prepletata z vzhajajočim mesecem. Naposled, ko je mesec že visoko na nebu, z vzajemnim vzdihom vrževa zadnjo oreškovo lupino v ogenj in gledava, kako se vname. Voziček je prazen, skleda je zvrhana polna.

Jutri se začne delo tiste vrste, ki ga imam najrajši: nakupovanje. Kandirane češnje pa limone, ingver pa vanilija pa havajski ananas v konzervah, oranžat pa citronat oa orehi pa whisky pa oh, moke in masla nič koliko, pa koliko jajc, začimb, dišav – ojejojej! Morala bi imeti ponija, da bi nama zvlekel voziček domov.

Preden pa se lotiva nakupovanja, morava rešiti vprašanje denarja. Nobeden od naju ga nima, razen tistih borih nekaj činčekov, ki jih priložnostno dobiva od ljudi v hiši (desetica se šteje že za velik denar), ali pa tisto, kar sama zasluživa z razno dejavnostjo: prirediva razprodajo stare šare, prodava po cela vedra z roko nabranih robid, kozarce doma narejene marmelade, jabolčnega želeja in breskovega kompota, nabereva rož za pogrebe in poroke.

Vendar pa sva vsako leto že kako prihranila najin božični denar, najin sklad za božične sadne pogače. Ta denar imava skrit: v stari, s perlami pošiti denarnici pod razmajano desko pod podom pod nočno posodo pod posteljo moje prijateljice. Denarnico malokdaj vzameva iz varnega skrivališča, razen kadar vanjo kaj vloživa ali pa, to se dogaja vsako soboto, da iz nje kaj vzameva; ob sobotah mi je namreč odobrenih deset centov za v kino. Moja prijateljica še nikoli ni bila v kinu, pa tudi nima

namena iti tja. Vrhu tega, da ni še nikoli videla kekega filma, ni tudi še nikoli: obedovala v kaki restavraciji, odpotovala dlje kakor deset kilometrov od doma, dobila ali odposlala telegrama, brala kaj drugega kakor humoristične liste in sveto pismo, si našminkala obraza, zaklela, komu želela kaj hudega, se nalašč zlagala, odpodila lačnega psa izpred vrat.

Zdaj pa stvari, ki jih je naredila in jih še dela: s sekiro ubila največjo kačo klopotačo, ki so jo kdaj videli v naših krajih, njuha tobak (na skrivaj), zna udomačiti kolibrije (kar poskusite!), da se ji pozibavajo na prstu, pripoveduje zgodbe o strahovih (midva oba verjameva v strahove), tako grozljive, da še poleti dobiš kurjo polt, govori sama s seboj, hodi rada na sprehod v dežju, ima na vrtu najlepše japonike našega mesta in pozna recept za vsako staro indijsko zdravilo, povrh pa zna še čarodejno odpravljati bradavice.

Sediva in preštrevava penije. Nobeden od naju nima glave za številke: štejeva počasi, se zmotiva in začneva od kraja. Po njenih računih imava \$12.73, po mojih pa natančno \$13. »Močno upam, da si se uštel, Buddy. S trinajstimi ni, da bi se česa lotila. Pogače nama ne bodo vzhajale. Ali pa spraviva z njimi koga na oni svet. Kje pa! Ko meni še v sanjah ne bi padlo v glavo, da bi trinajstega vstala iz postelje.« To je res: na trinajsti dan ostane zmeraj ves dan v postelji. Zaradi gotovosti torej vzameva proč peni in ga vrževa skozi okno.

Izmed vseh primesi, ki jih je treba dati v sadno pogačo, je whisky najdražja, pa tudi dobiti ga je najteže. V naši državi ga je s postavo prepovedano prodajati. Vsakdo pa ve, da se ga da kupiti steklenico pri Mr Hahaju Jonesu, velikanu z brazgotinami od britve po obeh licih. Pravijo mu Haha, ker je tako mrk – človek, ki se nikoli ne zasmee. Bolj ko se približujeva njegovi kavarni, bolj zadržujeva korak. Celo Queenie se neha poditi naokrog in se prilepi na naju. Potrkam na vrata, Queenie zalaja.

Koraki. Vrata se odpro. Srce nama zastane. Sam Mr Haha je! Za hip sva tako ohromela, da ne moreva nič reči. Naposled da moja prijateljica vendarle neki glas od sebe, a to je kvečjemu šepetanje: »Prosim, Mr Haha, rada bi liter vašega najboljšega whiskyja.«

Ali boste verjeli! Haha se nasmehne! Celo smeje se. »Kateri od vaju dveh ga pa pije?«

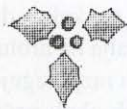
»Za sadne pogače bo, Mr Haha. Za peko.«

To ga stregni. Namršči obrvi. »To pa res ni ničemu podobno, takole tratiti dober whisky.« Kljub temu izgine v mračno kavarno in se nekaj sekund zatem prikaže z neetiketirano steklenico regratno rumene tekočine v roki. Pokaže nama, kako se svetlika v soncu, in reče: »Dva

dolarja.«

Plačava z deseticami, peticami in peniji. Mahoma se mu obraz omehča in kovanci mu v roki zarožljajo kakor polna pest kock. »Veste kaj,« nama predlaga in nama strese novce nazaj v denarnico, »pošljita mi namesto tega eno od vajinih sadnih pogač.«

»Kaj takega,« reče moja prijateljica domov gredoč, »kakšen prijazen možakar! V njegovo pogačo bova dala eno skodelo rozin več.«

Črna kuhinjska peč, naložena z drvni in premogom, žari kakor razsvetljena buča. Stepalniki za sneg se sučejo, kuhalnice mešajo v skledah maslo in sladkor, vanilija odišavlja zrak, ingver pa začinja; nežni, nos ščegetajoči duhovi napolnjujejo kuhinjo, preplavljajo hišo in na oblačkih skozi dimnik potujejo v svet. V štirih dnevih je najino delo opravljeno. Enaintrideset pogač, ovlaženih z whiskyjem, je toplo spravljenih na okenskih in drugih policah.

Za koga so?

Za prijatelje. Pa ni treba, da so ravno sosedi: v resnici je večji delež namenjen ljudem, ki sva jih srečala nemara le enkrat ali pa sploh nikoli. Ljudem, ki so razvneli najino domišljijo. Kakor predsednik Roosevelt. Kakor prečastiti J. C. Lucey in njegova soproga, baptistična misijonarja na Borneu, ki sta lansko zimo tukaj predavala. Ali mali brusač, ki dvakrat na leto pride skozi naše mesto. Ali Abner Packer, šofer avtobusa, ki pride ob šestih iz Mobila; z možem si vsak dan pomahamo, ko v oblaku prahu privozi mimo. Ali mlada dva Winstonova, zakonski par iz Kalifornije; njima se je nekega popoldne ravno pred našo hišo pokvaril avto in sta prebila prijetno urico pri nas, pomenkujoč se na verandi (mladi Mr Winston naju je slikal, to je edina slika naju dveh, ki jo imava). Ali je to nemara zato, ker je moja prijateljica pred vsakomer plaha, razen pred tujci, da imava te tujce, priložnostne znance, za najine prave prijatelje? Po mojem bo tako. In stari zvezki, ki vanje lepiva zahvale na pisemskem papirju Bele hiše in kdaj pa kdaj kakšno sporočilo iz Kalifornije ali z Bornea pa razglednice za peni od brusača, nama dajejo občutek, da sva v stiku s svetovi, ki so bolj bogati dogodkov kakor kuhinja z razgledom na zmerom isto nebo.

Zdaj drgne decembrska figova veja po oknu. Kuhinja je prazna, pogač ni več; včeraj sva zadnje z vozičkom odpeljala na pošto, kjer nama je nakup znamk obrnil denarnico od znotraj navzven. Zdaj sva praznih rok. Mene to precej potare, ampak moja prijateljica vztraja

pri tem, da stvar proslaviva – z whiskeyjem, ki ga je za dva prsta še ostalo v Hahajevi steklenici. Queenie ga dobi za žličko v svojo skodelico s kavo (rada ima močno kavo z dodatkom cikoriije). Ostanek si razdeliva v dva kozarca od želeja. Plaši naju misel, da bova pila čisti whisky; ko ga poskusiva, skremživa obraz in grenko naju spreleti. Polagoma pa začneva peti in oba hkrati pojeva vsak drugo pesem. Jaz ne znam prav dobro besed moje pesmi – plesati pa znam. Plesalec stapa pri filmu, to bi hotel postati. Moja plesoča senca poskakuje po stenah, od najinih glasov se trese porcelan, hihitava se, kakor da naju ščegetajo nevidne roke. Queenie se valja na hrbtu, tace ji pluzijo po zraku, nekakšno režanje ji razpotejuje črne ustnice. Moja prijateljica pleše valček okoli peči, držeč med prsti rob svojega revnega kamrikastega krila, kakor da je plesna obleka.

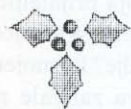
Prideta dva sorodnika. Zelo jezna. »Sedemletni otrok! Pa mu sapa zaudarja po whiskeyju! Znorela si! Pot, ki vodi v propad! Si pozabila, kako je bilo s sestrično Kate? Pa s stricem Charlijem? Sramota! Poniževalno! Pokleknila, molita k Bogu!«

Queenie se splazi pod peč. Moja prijateljica strmi v svoje čevlje, brada se ji trese, vzdigne krilo, se vanj usekne in steče v svojo sobo. Še dolgo potem, ko je mesto šlo spat in je v hiši vse tiho in bije le še ura na stolpu in poklja ugašajoča žerjavica, se joka v blazino, ki je že tako mokra, kakor žepna ruta kake vdove.

»Ne jokaj se,« jo prosim in jo pocukam za palec na nogi in požgečkam po podplatu, »prestara si za to.«

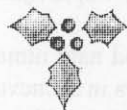
»Saj to je,« poihteva, »sem, ja, prestara. Stara in smešna.«

»Ne smešna. Zabavna si. Bolj zabavna kakor sploh kdo. Poslušaj, no. Če se ne boš nehala jokati, boš jutri tako trudna, da ne bova mogla iti posekat jelke.«

Jutro. Slana se leskeče na travi; sonce, okroglo kakor pomaranča in oranžno rdeče kakor luna ob vročih nočeh, premerja nebesni svod in ožarja posrebrene zimske gozdove. »Brž bova tam, Buddy! Ga vohaš?« me vpraša moja prijateljica, kakor da se približujeva oceanu. Pa je res neke vrste ocean. Dišeče šume prazničnih dreves, božja drevca z bodikastimi listi. Rdeče jagode, ki žarijo kakor kitajski balončki: črne vrane se vrešče zaganjajo nanje. Potem ko sva napolnila vrečo z zelenjem in rdečimi jagodami, da bi jih bilo zadosti za okrasitev ducata oken, se odpraviva iskat drevo. »Mora biti dvakrat tako visoko kakor deček,« reče premišljujoče. »Zato, da kak deček ne more ukrasti

zvezde.« Drevo, ki ga naposled izbereva, je dvakrat tako visoko kakor jaz. Lepo in krepko je, korenjak, ki prenese trideset udarcev s sekiro, preden se s pokom in presunljivim krikom ne zvrne. Noseč ga kakor lovski plen, se odpraviva z njim na dolgo pot nazaj. Na povratku v mesto ob sončnem zatonu naju po vsej rdeči ilovnati cesti spremljajo hvale. Potem se ustavi avto in lena žena bogatega tovarnarja zavrešči: »Dam vam četrto dolarja za tole ščavje.« Navadno moja prijateljica nič rada ne reče ne; to pot pa brž odkima: »Še za dolar ga ne damo.« Tovarnarjeva žena ne odneha. »Dolar? preneumno. Petdeset centov. To je moja zadnja beseda. Moj Bog, ženska, saj greste lahko po drugega.« Namesto odgovora moja prijateljica kratko sama zase pripomni: »Dvomim. Nikoli nista dve reči enaki.«

Potem ko sva naredila okraske za drevo in spletla kite iz božjega drevca in jih ovila s trakovi, imava v načrtu izdelati darila za družino. Spletene barvaste ovratne rute za dame, za moške doma narejen sirup iz limon, sladkih koreninic in aspirina, ki ga je vzeti 'pri prvih simptomih prehlada ali po lovu'. Ko pa pride do tega, da pripraviva darila drug za drugega, greva narazen in delava naskrivaj. Rad bi ji kupil nož z ročajem iz biserne matice, radio, pol kile s čokolado prevlečenih češenj. Namesto tega pa ji izdelujem zmaja. Ona bi mi rada dala bicikel (že milijonkrat mi je rekla: »Ko bi le mogla, Buddy. Zadosti hudo je že, če se mora človek v življenju čemu odreči, kar bi sam rad imel; ampak, zlomka, čisto ob pamet sem, če ne morem nekomu dati tistega, kar mu želim, da bi imel.«) Namesto tega, o tem sem skoro prepričan, mi bo naredila zmaja – takega kakor lani in predlanskim. Popoldne pred svetim večerom spraskava skupaj petico in greva k mesarju kupiti staro, vedno isto darilo za Queenie: pošteno govejo kost, ki se da dobro glodati. Kost zavijeva v kak špasen papir in jo obesiva visoko gor v drevo blizu srebrne zvezde. Queenie ve, da je tam. Čepi na vznožju in v požrešni zamaknjenosti strmi navzgor: ko je čas, da gremo spat, se noče premakniti. Razburjena je tako kakor jaz. Zbrcam odejo in obračam blazino, ko da je žareče vroča poletna noč. Nekje zapoje petelin: po pomoti, kajti sonce je še na drugi strani zemlje.

»Buddy, si zbujen?« Moja prijateljica je, kliče me iz svoje sobe, ki je zraven moje; hip za tem že sedi na moji postelji s svečo v roki. Stisneva se skupaj in ona mi stisne roko. »Zdi se mi, da je bila tvoja roka prej veliko manjša. Oh, groza me je, če boš zrasel. Ko boš velik, ali bova še

prijatelja?« Jaz pravim, da zmerom. »Buddy,« omahuje, kakor da ji je nerodno. »Spet sem ti naredila zmaja.« Potem priznam, da sem ji tudi jaz enega naredil; smejeva se. Sveča ugasne, ostane zvezdnata svetloba, in zvezde tkejo po oknu očem zaznavno božično pesem, ki jo mlado jutro počasi, počasi utiša.

Nemara malo zadremava, a dela se dan in naju oplahne kakor mrzla voda: pokonci sva, široko odprtih oči hodiva naokrog in čakava, da se drugi zbudijo. Moja prijateljica spusti v kuhinji nalašč kotliček na tla. Jaz plešem step pred zaprtimi vrati. Drug za drugim se prikažejo domači in se držijo, kakor da bi naju hoteli zadaviti; ampak božič je, ne morejo. Najprej razkošen zajtrk; to jih spravi v dobro voljo, le moje prijateljice in mene ne. Odkrito povedano, od same nestrpnosti, da bi začeli razdeljevati darila, ne moreva pojesti niti grizljaja.

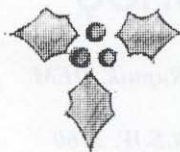
No, jaz sem razočaran. Kdo pa ne bi bil? Nogavice, srajca za v nedeljsko šolo, robci, v trgovini kupljen sviter in letna naročnina za pobožen otroški list: Mali pastir. Pokam od jeze. Prav res. Moja prijateljica ima boljši delež. Vrečka mandarin – to je njeno najboljšo darilo. Vendar je sama najbolj ponosna na bel volnen šal, ki ji ga je spletla njena poročena sestra. Reče pa, da ji je najbolj pri srcu zmaj, ki sem ji ga naredil jaz. Pa je res zelo lep, čeprav ne tako kakor tisti, ki ga je ona naredila meni, kajti ta je moder in posut z zlatimi in zelenimi zvezdami repaticami, povrh je pa naslikano na njem še moje ime. Buddy.

»Buddy, veter piha.«

Veter piha in mar nama je vse drugo, dokler ne stečeva na pašnik za hišo, kamor je zdrvela Queenie, da zakoplje svojo kost (in kjer bo naslednjo zimo tudi sama pokopana). Tam, potaplajoč se v zdravo, nama do pasu segajočo travo, spustiva najina zmaja, čutiva, kako cukata za vrstico kakor nebeške ribice, ko zaplavata v veter. Zadovoljna in pregreta od sonca se zlekneva v travo, lupiva mandarine in gledava umetniže obeh zmajev. Kmalu pozabim na nogavice in na v trgovini kupljeni sviter. Tako srečen sem, kakor da sem zadel petdeset tisoč dolarjev v v nagradnem razpisu za ime nove kave.

»Sveta nebesa, kako neumna sem,« zavpije moja prijateljica in je mahoma tako živahna kakor ženska, ki se prepozno spomni, da ima pogačo v peči. »Veš kaj sem zmerom mislila?« me vpraša z glasom, kot da je nekaj odkrila; ne nasmehne se meni, temveč nekam nad mene. »Zmerom sem mislila, da mora biti človek prej bolan in na smrtni postelji, da lahko zagleda Gospoda. In predstavljal sem si, da je to tako, kakor če človek gleda v baptistično okno: lepo kakor barvasto steklo, ki

skozenj lije sonce, tak sijaj, da ne opaziš, ko se začne mračiti. In to barvasto steklo, ki sonce lije skozenj, me je navdajalo s tako grozljivim občutkom. Ampak stavim, da se ne zgodi tako. Stavim, da človek nazadnje doume, da se je Gospod že pokazal. Da že vse to, kakršno je – njena roka opiše krog, ki objame oblake pa zmaja pa travo pa Queenie, ki grebe okrog svoje kosti – »da prav to, kar človek že zmerom gleda, pomeni videti Njega. In jaz, jaz bi lahko zapustila ta svet z današnjim dnem v očeh.«

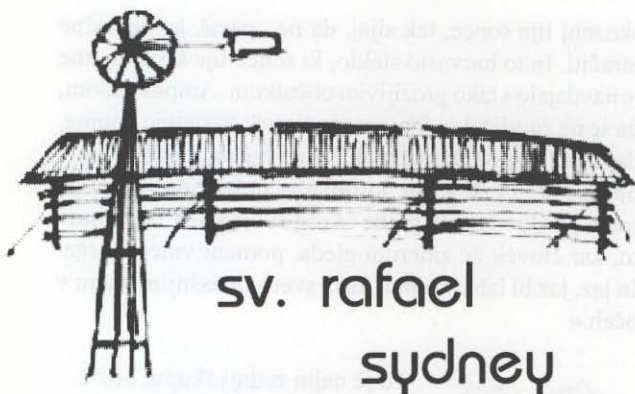
To je najin zadnji skupni božič.

Življenje naju loči. Tisti, ki zmeraj vse najbolje vedo, sklenejo, da moram v oficirsko šolo. In tako se klavrno vrstijo ječe s trobljenjem na signalne rogove ali mrka poletna taborjenja, obsedena z budnicami. Imam tudi nov dom. A ta ne šteje. Moj dom je tam, kjer je moja prijateljica, a tja nikoli ne pridem.

Ona pa ostane tam in šari po kuhinji. Sama s Queenie. Potem pa čisto sama. »Dragi Buddy,« mi piše z divjo, komaj čitljivo pisavo, »včeraj je Macyjev konj Queenie hudo brcnil. Bodi hvaležen, da ni dosti čutila. Zavila sem jo v fino platneno rjuho in jo v vozičku odpeljala dol na Simpsonov pašnik, kjer je zdaj skupaj z vsemi svojimi kostmi...« Nekaj novembrov še kar naprej sama peče sadne pogače; speče jih manj, nekaj pa le; seveda pa pošlje meni zmerom tisto, »ki se najbolj postavi«. V vsako pismo mi priloži tudi na debelo v toaletni papir zavito desetico: »Poglej si kak film in mi v pismu napiši zgodbo.« Sčasoma me pa v pismih začne zamenjavati s svojim dragim prijateljem, z Buddyjem, ki je umrl v osemdesetih letih; vse večkrat trinajsti dan v mesecu ni edini, ko ostaja v postelji; pride neko novembrsko jutro, pride zimsko jutro brez listja in brez ptičjega petja, ko se ne more spraviti pokonci, da bi zaklicala: »Ojej, zdaj pa je pravo vreme za sadne pogače!«

In ko se zgodi to, jaz že vem. Pismo, ki mi to oznani, zgolj potrdi novico, ki jo je neka skrivna žila že sprejela, novica je, ki odtrga od mene nenadomestljivi del mene samega in ga spusti kakor zmaja na pretrgani vrvi. Zato mi zdaj, ko hodim tega posebnega decembrskega jutra po šolskem taborišču, oko neprestano išče po nebu. Kakor da se nadejam zaslediti zgubljeno dvojico zmajev, ki kakor dve srci hitita proti nebesom.

Prevod Maila Golob, za Misli priredila K. Mahnič

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
 313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
 (P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
 Tel.: (02)9637 7147 Fax: (02)9682 7692

POGREB

V ponedeljek, 15. novembra 1999 ob 1.45 popoldne je v bolnici Princess Alexandra v Brisbanu umrla KRISTINA VUJICA SKOČIR, roj. Pavlič. Pokojnica se

je rodila 13. 12. 1930 v Gaju pri Mariboru (prej Sv. Križ nad Mariborom). Bila je hčerka Ivana Pavliča in Kunigunde, roj. Waldhuber. Kristina se je v Leibnitzu v Avstriji poročila s Henrijem Vujico, ki je bil po rodu iz Vukovja pri Mariboru. Še v Avstriji se jima je leta 1952 rodil sin Henry mlajši. V Avstralijo so prišli leta 1956.

Še isto leto se jima je rodil sin Tomislav. Kristina je bila odlična krščanska žena in mati, med rojaki je bila zaradi prijaznosti vedno priljubljena in spoštovana. Poleg skrbi za družino je vedno našla čas za delo pri društvu Planinka. Eno leto je bila predsednica in večkrat tudi v odboru, vedno pa delavna članica. Enajstega aprila 1981 ji je umrl mož Henri. Štiri leta pozneje, 27. 4. 1985, se je poročila z Jožetom Skočirjem, ki je po rodu iz Nove Cerkve pri Vojniku. Oba sta rada prihajala na slovenski hribček Planinka v Cornubiji in pomagala pri prireditvah. Prvi znaki bolezni so se pokazali Kristini oktobra 1998. Lansko leto sta bila še v Sloveniji na obisku pri sorodnikih in znancih. Žal se je bolezen spet pojavila. Vendar je

Kristina 17. oktobra še prišla k slovenski maši na Planinki. Kmalu zatem je morala v bolnico, kjer ji je avstralski duhovnik podelil zakramente Cerkve.

Pogrebna maša za Kristino je bila opravljena v četrtek, 18. novembra, v cerkvi sv. Antona, Alexandra Hill, Brisbane. Po maši je sledila upepelitev v krematoriju Mt Gravatt. Pokojna Kristina zapušča poleg moža Jožeta tudi že omenjena sinova: Henryja, ki je poročen s Hilarijo in imata hčerki Miki in Sally; in Tomija, ki je poročen s Terezo in imata sinova Mateja in Neilla ter hčerko Michelle; v domovini pa še brata Lojza Pavliča.

Naše iskreno sožalje vsem, ki jih je Kristina zapustila. Naj jim bo Bog, Sveti Duh Tolažnik tolažba ob izgubi žene, mame, stare mame, sestre in dobre prijateljice in društvene delavke!

KRST – JORDAN JOHN COVICH, Elanora Heights NSW. Oče John, mati Margaret, roj. Grželj. Botri sta bili Danica Grželj in Sandra Covich. – Sv. Rafael, Merrylands, 14. novembra 1999.

Iskrene čestitke novokrščenemu Jordanu in staršem, njihovim družinam in botrom!

POROKI - FILIP TRSTENJAK, Illawong, NSW. Sin Štefana in Angele, roj. Hozjan. Rojen in krščen v Sydneyju; in KAREN SUMMERELL. Hči Henrija in Anne, roj. Candricks. Priči sta bila Cathy Stein in Steve Trstenjak. Župna cerkev sv. Janeza, Barraba, NSW, 2. oktobra 1999.

MICHELE MARY MEZGEC, Bankstown, NSW. Hčerka Karla in Nerine, roj. Jerman. Rojena v Sydneyju in krščena v Merrylandsu, poročila se je z ANGELOM VELARDO. Župna cerkev sv. Antona, Austral, NSW, 16. oktobra 1999.

Obema paroma iskrene čestitke. Obilo božjega blagoslova na skupni življenjski poti.

BOŽIČNA DEVETDNEVNICA bo pri sv. Rafaelu od 16. do 24. decembra. Začetek bo v četrtek, 16. 12. Pri sveti maši ob pol enajstih dopoldne. Nato pa se nadaljuje vsak večer ob sedmih (v nedeljo ob 9.30, v četrtek pa ob 10.30), zaključek pa bo na vigilijo, v petek, 24. 12. ob sedmih zjutraj.

POLNOČNICA bo tudi letos v dvorani na sveti večer, v soboto, 25. decembra opolnoči, zjutraj pa je sveta maša ob osmih z ljudskim petjem, druga, slovesna pa ob 9.30 dopoldne. Pri tej maši in opolnoči prepeva mešani zbor.

PRILOŽNOST ZA SV. SPOVED bo na sveti večer od enajste ure dalje v cerkvi. Sicer pa vam priporočam, da prejmete ta zakrament že v adventnem času pred mašami ob nedeljah in tudi med tednom.

PRAZNIK SVETE DRUŽINE IN SV. ŠTEFANA letos sovpada na nedeljo, 26. decembra. Sv. maša bo ob 9.30 dopoldne in ob šestih zvečer. Ob 7.30 pa bo v dvorani štefanovanje in praznovanje Dneva samostojnosti. Najprej bo kratek kulturni program, ko bodo nastopili pevci in pevke mešanega zbora. Za razvedrilo in ples bo igral ansambel The Masters. Čaka vas deset praktičnih nagrad, za katere bomo imeli žrebanje pred koncem prireditve. Prosimo za rezervacije najpozneje do opoldneva na dan prireditve na telefon 9637 7147 ali 9682 5478.

SILVESTROVO, v petek, 31. decembra, bomo praznovali z adoracijo od 6. ure zvečer naprej, ob 6.45 bo pobožnost, zahvalna pesem za konec leta, blagoslov in sveta maša.

NA NOVO LETO, v soboto, 1. januarja, bo sveta maša ob 9.30 dopoldne in ob sedmih zvečer. Naš pregovor pravi: »Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo! To velja še posebej za začetek novega leta.

NEDELJA, 2. januarja – praznik Gospodovega Razglašenja ali Trije kralji, sveta maša ob 9.30 dopoldne.

WOLLONGONG – FIGTREE ima tudi letos zgodnjo polnočnico na sveti večer, v petek, 24. decembra ob osmi uri. Nato je sveta maša pri vas spet na novo leto, v soboto, 1. januarja 2000, ob štirih popoldne (eno uro prej kot navadno), naslednji dan, v nedeljo, 2. januarja – Gospodovo razglašenje, nato pa redni maši 9. in 23. januarja ob petih popoldne.

ZLATA OBALA pride spet na vrsto na novo leto, 1. januarja 2000 ob 7.30 zvečer – cerkev sv. Vincencija, Fairway Drive, Clear Island Waters, (Merimac). Povabite tudi tiste rojake, ki ne bodo brali tega obvestila.

PLANINKA (Cornubia) vas spet vabi k slovenski maši in na piknik na nedeljo Gospodovega razglašenja, 2. januarja ob 10.30 dopoldne.

***Iz bogoslužnega koledarja
katoliške Cerkve v Sloveniji
za navadno leto 1999
Nameni apostolata molitve za
december***

- *Splošni: Da bi v letu 2000 z novo močjo zazvenelo evangelijsko oznanilo: »Rodil se nam je Odrašenik, ki je Kristus Gospod.«*

- *Misijonski: Da bi se škofijski duhovniki odzivali na vztrajni klic v misijonsko službo za Afriko.*

- *Slovenski: Vodi Cerkev na Slovenskem pri sinodalnem delu, da bi vedno izbirali življenje.*

CANBERRA ima slovensko mašo na četrto adventno nedeljo, 19. decembra, in nato spet na božič, v soboto, 25. decembra, in v nedeljo, 16. januarja ob šestih zvečer.

NEWCASTLE je spet na vrsti za slovensko mašo in srečanje rojakov v nedeljo, 26. decembra, ko je praznik sv. Družine in sv. Štefana. Čas je ob šestih zvečer, kraj pa stolnica Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Nato pa spet v nedeljo, 30. januarja. Obakrat po maši srečanje v dvorani. Obvestite se med seboj.

BOLNIKOM napravimo za božič veselje z obiskom in z raznimi pozornostmi. Leto 2000 je jubilejno leto – čas posebnih milosti, ko naj bi se odprli za pomoč tistim, ki jih tarejo bolezni, osamljenost in razni drugi problemi. Naše molitvene pomoči so potrebni tudi svojci, ki imajo

bolnika v svoji sredi in tisti, ki strežejo tudi drugim bolnikom izven njihove družine.

ODDALJENI ROJAKI, ki živite v krajih, kjer ni našega verskega središča, naj se vključijo v krajevno župnijo in tam sodelujejo s skupnostjo, prejemajo zakramente in tako skrbijo za svoje krščansko življenje. V začetku jim je bilo to verjetno otežkočeno zaradi jezika, a po dolгих letih življenja v Avstraliji večini angleščina ne dela preglavic. Po drugi strani pa so avstralske skupnosti veliko bolj odprte in pripravljene sprejeti medse ljudi iz drugih dežel. Zavedati pa se je tudi treba, da se staramo in se bližamo koncu svojega življenja – kot kristjani moramo biti pripravljene na to s tem, da imamo svoje dušne zadeve urejene in smo v miru z Bogom, svojim bližnjim in ne nazadnje sami s seboj!

p. Valerijan

Moja prva božična potica

Saj si skoraj ne moremo zamisliti različnih družinskih svečanosti brez potice na mizi.

Krst, poroka, rojstni dnevi in godovi, srečanja s prijatelji in še posebej velikonočni in božični prazniki.

Čeprav sodim po sebi, gre dobra domača potica skoraj slehernemu v slast. Spomini mi gredo nazaj v mlada leta, ko sem bila še doma. Kruha pri nas ni bilo nikoli v izobilju, kaj šele potice. Tako nekako dvakrat ali trikrat med letom se je pri nas pekla potica, saj je bilo treba vse kupiti, le če je bila dobra letina, smo imeli domače orehe.

Minila so leta, še mlada sem odšla od doma in postala samostojna gospodinja. Z veseljem sem pekla peciva, največkrat štrudelj, kakor smo doma rekli jabolčnemu zavitku. Napočil je božični čas, pa sem si mislila, kako bi se lotila zamesiti potico, da bi bilo bolj praznično. To me je zelo skrbelo. Nikoli še nisem sama zamesila potice, le kolikor mi je ostalo v spominu, ko sem gledala mamo.

Postavila je kvas, da vzide, presejala je moko, imela pripravljene zmlete orehe in vse potrebno. Nas otroke je večkrat opozarjala, naj zapiramo vrata, da bo toplo, da se ne bi testo prehladilo. Takrat se mi je to zdelo zelo smešno; le kako naj se testo 'prehladi'?

Nakupila sem vse, kar sem potrebovala, predvsem orehov in masla. Zamesim, pogrnem s prtičem in čakam, da bi testo vzhajalo, da bi ponovno premesila. Čakam in čakam, celo uro. Testo je obtičalo na dnu posode in kljub vsej toploti ni zrastle niti za centimeter. Mislim si: testo bom kar razvlekla in namazala z nadevom, bo že počasi vzhajalo. Spet ga pustim nekaj časa, a spremembe ne opazim. Naveličala sem se čakanja, jezno pograbila pekač, po vrhu namazala testo z mlekom in ga dala v toplo peč. Še vedno sem upala, da bo nekaj nastalo, kajti vanj sem zamesila polno dobrot. Čez poldrugo uro sem potegnila pekač iz peči in bila ob pogledu na potico zelo razočarana. Bila je nizka in trda kot kamen, niti od daleč podobna potici, kot sem si jo zamislila.

Vse sem stresla iz pekača, položila na desko, razrezala na nekaj večjih kosov, jih zamotala v časopisni papir in nesla v smeti. Nikomur nisem o tem spregovorila niti besede. Sama pri sebi pa sem razmišljala, kaj sem naredila narobe, da potica ni bila niti najmanj podobna maminim. To je bila dobra šola za drugič. Pravijo, da se od gledanja tudi nekaj naučiš, vendar je praksa le bolj pomembna.

Škoda, da bi šla potica v pozabo, saj ima to priljubljeno slovensko pecivo gotovo vsaj stoletno tradicijo. Beseda pot po angleško pomeni posoda, lonec. Morda pa beseda potica izhaja iz angleškega jezika?

Vsem bralcem želim obilo božjega blagoslova, dober tek pri božičnih poticah ter ljubega zdravja v letu 2000. Lep pozdrav vsem!

Emu Bole Kosmina, Geelong, Victoria

Na pragu 2000

Na pragu dva tisoč let
naj voščilo se glasi,
za nas in celi svet,
da Bog varuje, blagoslov deli,
da molitev še močnejša
naj veselo iz naših src doni.

Ko ti in jaz in vsi v veri
zaupno in ponižno molimo
in prosimo miru, ljubezni,
odpuščanja vsem, ki ne verujejo.

Materializmu smo se vdali,
grešili smo, ne poslušali.
Nebeška mati že leta nas svari,
da kazen prišla bo, ker svet greši.

Svarila in vsa prerokovanja
vredna so zasledovanja.
Strašna kazen, več kot vojske,
potresi, ogenj hujši od atomske.

»Bog dobro plačuje in hudo kaznuje«,
to nas katekizem vere podučuje.
Zdrami se, človek, moli in spokori se,
Marija pomagaj nam, tebi vdamo se.

Spesnil Franci Bresnik, Cooma, NSW

Iščemo

Iščem štiri prijatelje, s katerimi sem v Avstraliji popolnoma izgubil stik. Prvi je MARJAN KRANJC, doma iz Hoč pri Mariboru, v Avstralijo je prišel okrog leta 1965. Živi nekje v W. A. Drugi je JOŽE KRT iz Maribora, delala sva skupaj v Tovarni avtomobilov Maribor, bil je moj delovodja na 16. oddelku. Bili smo strugarji. Zdaj živi nekje v Adelaidi. Tretji je TONE BRGLEZ, doma prav tako kot jaz iz Rač pri Mariboru. Prišel je v Avstralijo okrog leta 1958 in živi nekje v Zahodni Avstraliji. Četrti je MAKS MARTIDELEK, prav tako doma iz Rač pri Mariboru. Živi nekje v

Viktoriji. Bil je konduktor pri železnici, v Avstralijo je prišel okrog leta 1960. Če kaj veste o katerem izmed njih, pošljite informacije na uredništvo Misli ali na naslov Zvonko Bezjak, 16 Foveaux St., Ainslie 2602, ACT. Že vnaprej se vam najlepše zahvaljujem za pomoč.

Lep pozdrav

Zvonko Bezjak, Ainslie, ACT

Kdo bi vedel, kje živi FRANC BRAČIČ, rojen 13. 9. 1942 v Vintarovcih pri Ptuj. Išče ga njegov šestinosemdesetletni oče. Kakršno koli informacijo sporočite Fredu Toplaku na telefonsko številko (03) 9706 1470 ali na uredništvo Misli.

Po priporočilu g. kaplana Marjana iz Kopra vas prosim za pomoč pri iskanju brata moje tašče Janje Gatarič, ki želi zaradi relativno visoke starosti kaj izvedeti o njem in vzpostaviti stik z njim. Piše se (ali se je pisal) JANKO MILEUŠNIČ, roj. leta 1937 v kraju Lički Osik blizu Gospiča na Hrvaškem. Iz Jugoslavije je emigriral leta 1958, prvo in zadnje pismo od njega je sestra dobila leta 1968. Po nekaj poizvedovanjih smo lani dobili nepreverjene informacije, da gospod Janko Mileušnič dejansko živi v Melbournu oziroma nekje v okolici, da

je lastnik nekaj hotelov in da ima dve hčerki. Žal je to vse, kar zaenkrat vemo. Za vsako pomoč in informacijo smo vam vnaprej zelo hvaležni.

Lep pozdrav, mag. Filip TUNJIČ, Trebinjska 9, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA

tel. +386 61 171 2026 ali +386 61 349 101

fax: +386 61 131 8051, E: filip.tunjic@pub.mo-rs.si

Iskrene čestitke za božič in novo leto 2000

Z božičem se leto poslavlja od nas,
naše dogodke spreminja v minuli nam čas.
Hiti nam čas hitro v neskončnost sveta,
v valove večnega morja.

Bo staro nam leto Silvester končal,
na Zemlji zapisalo se bo 2000 let.
Novo prinesi nam zdravje in mir,
med ljudstvi odstrani vse vojne, prepir.
Človek človeku naj postane kot brat,
otroci vseh mater, najdražji zaklad.

Ljubezen v srcih naj vedno gori,
izbrišejo naj se vse naše skrbi.
Kozarček na zdravje naj danes
med nami cinglja, drhteča nam čustva
v srcih rahlja.
Veselite naj sveti se v naših očeh,
Bog nam podaril je ta lepi svet.

Jožica Polak, Zlata obala, Qld

Praznujemo 45. obletnico

Na Slovenskem društvu Melbourne smo praznovali v soboto, 20. novembra, in v nedeljo, 21. novembra. Vzdušje je bilo prijetno. Verjetno se je marsikdo vprašal, kdaj so zbežala leta, ko se je peščica Slovencev 19. novembra 1954 zbrala na sestanku v dvorani cerkve na Theodore St v St Albansu. Od tistega nedeljskega popoldneva do danes je društvo delovalo, raslo in tako smo zdaj s ponosom slavili obletnico.

Priprav je bilo veliko. V soboto je bila sv. maša, ki jo je daroval p. Metod Ogorevc. Marsikdo je pogrešal pokojnega patra Bazilija, ki je bil tesno povezan z društvom vsa leta. Pa ni manjkal samo on, manjkalo je 76 naših že pokojnih članov, na katere smo se spomnili.

Njihova imena smo lahko prebrali na sliki z znamenjem, katero stoji na zemljišču S.D.M.

Popoldne je potekal kulturni program, katerega sta povezovala Jana Lavrič in Andrew Fistrič. Predsednik S.D.M. g. Stanko Penca je pozdravil goste in se zahvalil vsem delavnim članom. Navzoči gostje so bili še: Peter Mandelj, predsednik COSOV; Cr Margaret Jennings, Shire of Nillumbik; Joe Pavlovic, Victorian Multi Cultural Commissioner; Ivo Leber, zastopnik S.I.M.; Lojze Košorok, zastopnik Slovenskega društva Sydney; Ignac Simenko, predsednik S.D. Adelaide; Martin Toni, podpredsednik S.D. St. Albans; zastopnica za Slovensko društvo Bocce Club Lipa iz Gold Coasta Karen Peršič; Štefan Tinta, predsednik Slovenskega društva Snežnik Albury/Wodonga in drugi predsedniki in zastopniki slovenskih društev Viktorije in radia; Helena Drnovšek-Zorko z Veleposlaništva Republike Slovenije v Canberri,

ki je tudi uradno otvorila praznovanje.

V programu so sodelovali starejši, pa tudi druga in tretja generacija. Na koncu so ob pesmi 'Prijetelji za vedno' starejši člani in mlajša generacija prinesli na oder koščke slik in jih sestavili v veliko sliko, ki nam je pokazala delovanje društva in podsekcij. Zvečer smo se zavrteli na plesišču ob zvokih glasbe ansambla Flamingo.

V soboto in nedeljo so bila organizirana meddruštvena balinarska tekmovanja in tekmovanje lovcev v streljanju z zračno puško. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo zgodovine Slovenskega društva Melbourne v slikah in šparovček, papirnatu škatlico, v katero so člani zbirali denar za nakup prvega doma, športna in druga priznanja... Na ogled je bil tudi društveni časopis Vestnik.

Na stojnicah smo prodajali kasete in knjige. Tudi upokojenci so imeli svojo stojnico, Anica Kodila pa je prodajala svoja ročna dela. Ob 45. obletnici društva je

bilo naprodaj tudi vino s posebno spominsko etiketo.

V nedeljo popoldne je potekal tudi Pokaži kaj znaš in žrebanje srečolova. Srečali so se prijatelji in znanci, poklepetali, popili in pojedli dobrote iz kuhinje, obujali spomine in se spraševali, do kdaj se bodo še ohranila slovenska društva, naše navade in običaji, če se ne bo društvu v malo večjem številu približala mlajša generacija.

Hvala vsem, ki ste prišli na hribček Slovenskega društva Melbourne in z nami praznovali ta visoki ljubilej Vedno ste vsi dobrodošli.

Milena Brgoč, Melbourne, Vic.

Slovenski božič v Avstraliji: 1951 - 1952

Prvi božič, ki so ga Slovenci uradno praznovali skupaj, je bil v hostlu Villawood v bližini Sydneyja leta 1951. Organizirala sta ga patra Klavdij in Beno, ki sta 26. maja 1951 skupaj prišla v Avstralijo. Takoj ob prihodu sta zbrala naslove Slovencev, tako da sta imela pred božičem veliko naslovov, kamor sta poslala božično pismo, ki je obveščalo o polnočnici.

Že začetek pisma opozarja na razliko med božičem v Sloveniji in Avstraliji: *»Vročina, zrak poletja, nam hoče vzeti še to, kar smo si s težavo ohranili skozi vsa ta leta beganja iz kraja v kraj.«* Seveda patra Beno in Klavdij nista mislila, da bi morali Slovenci obupati. Imela sta veselo sporočilo:

»Polnočnica za Slovence bo letos v hostlu VILLAWOOD (železniška postaja Leightonfield). Zbirališče od 9pm do polnoči v obednici... Po polnočnici vlaki na vse strani.«

Čeprav je bilo za božič 1951 le malo Slovencev v Avstraliji, je polnočnica v Villawoodu uspela, kot je p. Klavdij napisal v pismu ameriškemu katoliškemu listu Ave Marija:

»P. Beno je bil od katoliškega osrednjega odbora določen, da bo maševal v hostlu Villawood, nekako 18 milj iz mesta. V hostlu je nekako 40 Slovencev in je bilo tako še lažje misliti na izpeljavo načrta. Uspeh je bil kar lep, saj se je zbralo k polnočnici nad sto Slovencev. Nekateri so prišli čez 60 milj daleč. Slovenci so sami organizirali pevski zbor, ki pa žal zaradi premalo vaj ni mogel priti do izraza. Tolažljivo za naju je bilo, da so nekateri opravili sveto spoved in pristopili k obhajilu. Na splošno pa so se vsi počutili zelo srečne, ko so videli, da je bilo toliko Slovencev zbranih.«

Morda boste mislili, da je malo čudno, da sta bila tako zadovoljna, da so Slovenci opravili spoved in pristopili k obhajilu, saj so bi avstralski duhovniki vsepovsod. Toda ponavadi Slovenci niso znali dovolj angleščine, da bi se lahko spovedali avstralskemu duhovniku. V takratnih pismih avstralskih Slovencev revijama Misli in Ave Marija je jasno, da je bila to velika težava za katoliške Slovence v Avstraliji.

Naslednje leto, 1952, so Slovenci skupaj praznovali božič v treh krajih: v taborišču Bonegilla in v bližnjem mestu Albury; polnočnico v cerkvi St Carthage v Melbourne; polnočnico v hostlu St Marys in božično mašo v Blacktownu v Sydneyju. Zelo zanimivo pismo udeleženca božične svečanosti v Alburyju je bilo izdano v Mislih:

BONEGILLA, VIC - »Božične praznike smo kar dobro praznovali, tako da nismo mnogo pogrešali tistega božičnega razpoloženja, ki bi nam drugače tako zelo manjkalo. 23. decembra se je tukajšnja slovenska pevška skupina udeležila javne božičnice v mestu Albury (X-mas songs by candle light) kjer smo uspešno zapeli tri pesmi

in sicer: latinski Adeste Fideles, angleško Hymn of the Holy Child ter slovensko Pastirji k Jezusu. Proti koncu so ugasnili luči in množica je prižgala sveče, ki so brlele daleč naokrog po mestnem stadionu. Pri tem so vsi navzoči prepevali različne božične napeve, ki smo jih zaključili z našo: Sveta noč, blažena noč, ki smo jo peli na tribuni v spremstvu mestnega orkestra.

Tudi božičnica v Bonegilli je bila lepa. Hrvatje so izdelali prelepe velike jaslice, dočim smo Slovenci s petjem skrbeli za božično razpoloženje. V znak zahvale smo bili nato dvakrat gostje tukajšnje duhovščine...«

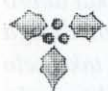
To nam lepo prikaže, kako so Slovenci praznovali

verjetno svoj prvi avstralski božič na avstralski in slovenski način ter obenem pokazali Avstralcem naše lepe slovenske običaje.

Upam, da imamo še vedno občutek sreče, ki so jo zgoraj omenjeni imeli ob priložnosti skupnega praznovanja. Upam, da zdaj, ko nas ima dosti svoje avtomobile, vsak lahko pride k slovenski maši - saj včasih je bil tisti, ki je imel avto, izjema, in je zato skrbel za druge. Upam, da smo ostali bogati v tem resnično božičnem pomenu.

Veronika Ferfolja, Adelaide, S. A.

Gospa Mila Vadnjal iz slovenskega doma za ostarele

Letošnjega marca je Dom matere Romane v Kewju praznoval sedmo obletnico obstoja.

Ime je dobil po prvi sestri redovnici, ki je prišla v Astralijo pomagat Slovencem.

Ob koncu mednarodnega leta starejših smo obiskali najstarejšo mamo Milo Vadnjal, ki v slovenskem domu preživlja jesen življenja. Takole nam je pripovedovala:

»Prihajam iz Dolenje vasi pri Senožečah. Rojena sem bila leta 1906 in doživela dve svetovni vojni. Po ljudski šoli v domači vasi, me je oče peljal v Škofjo Loko, kjer sem pet let ostala pri šolskih sestrah. To so bila vojna leta in dostikrat smo bili lačni. Velik praznik je bil, kadar je prispela pošiljka hrane od doma - potica, kruh in druge dobrote. Eno leto sem se šolala tudi pri uršulinkah v Ljubljani.

Svoježa moža sem spoznala, ko je hodil na počitnice k njegovemu bratu učitelju v Senožeče. Po končanem študiju prava je dobil svoje prvo službeno mesto na srežkem načelstvu v Kamniku. Takrat sva se poročila in potem živela sedem let v Kamniku, kjer se nama je rodila prva hčerka Saša. To so bila res lepa, srečna leta.

Potem je bil mož premeščen v Novo mesto, kjer je nastopil službo kot srežki podnačelnik. Začela se je druga svetovna vojna. Preživeli smo bombardiranje mesta; glavni cilj so bile šole, kjer so se zbirali vojaki, za vse nas pa je bilo žvižganje stuk nad nami, treskanje bomb, ogenj in dim prava groza. Potem je bilo tega naenkrat konec. V mesto so se na motorjih pripeljali prvi nemški vojaki. Jokali smo.

Pozneje so mesto zasedli Italijani. Odpeljali so me v zapor, češ da sem pomagala bratu bežati čez mejo in me obsodili na 25 let. Na srečo sem imela dobre prijatelje, ki so napeli vse sile, da me osvobodijo. V dveh mesecih sem bila spet doma. Vojna leta smo preživeli v Ljubljani,

kjer se mi je rodil sin Borut. Konec vojne nas je našel v Trstu, kjer so moji starši imeli stanovanje. Tam se je rodila najmlajša hčerka Sonja. Tu smo živeli pet let, ki niso bila lahka. Bili smo begunci.

Odločili smo se, da izkoristimo priložnost, ki jo je nudila Avstralija. V Melbourne smo pristali 11. novembra 1950. Bil je siv dan s pršečim dežjem. Potem z vlakom v Bonegillo. Po kakih treh tednih so nas ločili. Mož in hčerka Saša sta šla v Melbourne, jaz z Borutom in Sonjo v Milduro. Delala sem v taboriščni bolnici, kjer sem likala in šivala. Po enem letu smo se naselili v St. Albansu, kjer smo si ustvarili dom. Leta 1975 sem izgubila moža, otroci so zrasli, končali univerzo in šli vsak na svoje.»

Kaj vas je prineslo v Dom Matere Romane?

»Da rečem čisto na kratko - onemoglost in nasvet dobrega prijatelja Marka Zitterschlagerja, ki je eden od

zaupnikov Doma Matere Romane. On mi ga je priporočil. Mene je tolažilo, da je zraven slovenska cerkev in da je blizu tudi p. Bazilij, katerega lepa zamisel je to bila. Cenim tudi delo naših frančiškanov, ki so mi posebno pri srcu.

V začetku, ko sem bila še bolj pri moči, sem hodila vsak dan na sprehode. Veliko mi je pomenilo nekaj dobrih

žena, ki so zdaj že pokojne. Vsako jutro sem tudi hodila k sv. maši. Zdaj hodim težje, ker zgubljam ravnotežje.»

Kako preživljate vaše dneve?

»Ni mi dolgčas. Sama si razdelim dan, kakor mi odgovarja. Če morem, grem zjutraj k maši.

Po zajtrku grem na obisk, ali čakam da me drugi obiščejo. Če je lep dan, posedim na klopci pred domom. Že je na vrsti kosilo, malo kramljanja, potem pa počitek v prijazni sobi, ki je zdaj moj dom. Včasih sem kaj prebrala, zdaj mi pešajo oči. Čakati moram, da mi kdo kaj prebere ali pove. Posebno mi je žal, da ne morem več brati Misli. Domači mi telefonirajo vsak dan, tako da vem vse, kar se z njimi dogaja. Veliko molim za svojo družino in za druge.»

Imeli ste dolgo življenje. Preživeli ste dve svetovni vojni in mnogo prestali. Kaj vas je najbolj prizadelo?

»Najbolj me je zadelo preganjanje in trpljenje ljudi, svojcev in vseh drugih. Vendar mi je ljubezen in skrb za

družino dala moč in korajžo.«

Tako je zaključila pogovor ta nadvse dobra ostarela gospa, ki živi v izseljenstvu, pa vendar v slovenskem domu.

Anica Smrdel, Melbourne, Vic.

Društveni arhiv v Brisbanu

Pred nami je 45-letnica društva Planinka. To je precej dolga doba, vredna našega spoštovanja.

Iz kronike, ki sem jo ob tej priložnosti pripravil, je razvidno društveno delovanje od začetka do danes. Kronika nas po svoje uči in nas spodbuja k spoštovanju lastne zgodovine in težko prisluženih sadov - dela vseh sodelujočih rojakov.

Omenjena društvena kronika mi je vzela dosti časa in potrpljenja, da sem jo zbral skupaj. Že ob 15-letnici Planinke nam je pokojni Rudi Štavar daroval malo arhivsko omarico, ki se je selila z vsakim novim tajnikom. Na žalost je ta že davno odslužila in tako so bili papirji prepuščeni usodi na gradbišču; zmešani so bili z drugo šaro, barvo, orodjem in materialom. Toda hvala Bogu, večina dokumentov se je ohranila.

Kronika je pisana v angleščini, predvsem za uporabo bodočim rodovom, kakor tudi za lažje vknjiževanje tukajšnje Qld. State Library ali Viktorijske državne knjižnice, kjer bodo naši dokumenti našli svoj končni prostor. To bo treba še določiti.

Moja kronika se začne z letom 1955. Čeprav so nekateri mnenja, da je bila prva zabava že leta 1951, tega ne morem zabeležiti, dokler nimam kakšnih dokumentov. Zato naprošam vse rojake, da pomagajo zbirati gradivo za naš arhiv.

Najboljši in najbolj iskani dokumenti so zapisniki, objavljena društvena glasila, članki iz starih časopisov, pisma in tudi fotografije z datumom in imeni oseb na njih. Če nam kdo lahko nudi kaj od tega, bom podatke vstavil v kroniko, ki se bo sčasoma dopolnjevala. Pri tem zbiranju računam na vašo pomoč.

Nekdo mi je nedavno dejal, ko sem ga prosil za informacije, da imajo stari papirji veliko denarno vrednost. To v našem primeru ni res! Res pa je, da imamo z zbiranjem arhiva delo in stroške.

Na arhivarskem seminarju v Ljubljani so

nam veliko govorili o pomenu zbiranja in shranjevanja slovenskega društvenega in osebnega arhivskega gradiva rojakov po svetu. Torej ne samo društvenih papirjev in dokumentov, ampak tudi osebnih dokumentov. Predvsem diplom, spričeval, javnih priznanj, nagrad in dosežkov pri delu, športu ali v šoli. Ravno tako zbiranje izrezkov avstralskih časopisov, ki pričajo in pohvalno govorijo o nas in naših uspehih. Na žalost takšni dragoceni dokumenti po smrti lastnika pogosto končajo na smetišču, ker jih potomci in znanci največkrat ne cenijo.

Splošna želja je, da se to zabeleži in ohrani v javnih arhivih in v državah, kjer živimo. Tako bodo imeli potomci in bodoči zbiratelji zgodovinskih podatkov, ki se bodo zanimali za nas in za naše delo, dostop do shranjenega gradiva.

V pomoč so mi bile Misli, kjer je precejšen del naše kronike zabeležen v dopisih. Iščem še dopise in oglase iz Žara ter drugih starih časopisov.

Trenutno še ne vem za datum prve slovenske sv. maše v Brisbanu. Ravno tako ne vem za točen datum prve slovenske zabave v Brisbanu. Morda bomo s skupnimi močmi tudi to ugotovili in zabeležili.

Omenjena Kronika oz. Chronicle naše brisbanske slovenske skupnosti je šele na začetku. Dopolniti bo treba tudi podatke o Slovenski radijski skupini 4 EB in radijskih oddajah ter o S.N.S. Qld.

Upam, da bosta vaše sodelovanje in dobra volja doprinesla k dopolnitvi.

Mirko Cuderman, Brisbane, Qld.

Iz arhiva: Piknik leta 1978 na slovenskem hribčku s prvo pridobitvijo - žarom ali BBQ

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVA

15

V. VITEZI BREZ GRADOV 1. V SVOBODI!

Kakor ptički, ki so bili v mreži, pa so nenadoma prišli do svobode in cvrčaje poleteli v prosto ozračje, tako so hiteli Frančišek in njegovi bratje iz Rima. »Zapojmo, bratje,« je veselo dejal Frančišek, »mestni zidovi in ozkost in tesnoba je za nami! Hvala Bogu!« Lica so se jim osvežila, globoko so zasopli v prostosti in soncu in so zapeli.

Šli so po rimski Campagni proti severu in se ustavili v mestu Orte. Molili so v skalnih votlinah in dobro jim je dela samota, ko so bili še vsi polni brnečega vrveža rimskih cest. In že je menil Frančišek:

»Ali ne bi ostali tukaj v samoti in živeli kakor puščavniki le Bogu in sebi in ne bi šli nič več med ljudi?« Huda je bila skušnjava. Frančišek je mislil in mislil in bolj in bolj so mu postajali odveč ljudje. A potem se je zdrznil:

»Pa čemu sem šel potem v Rim? Čemu sem prosil dovoljenja, da smemo oznanjati ljudem evangelij?«

Tudi bratje so silili vanj in se navduševali za samoto, vendar se je Frančišek premagal in dejal:

»Bratje, tako bi sezidali le stavbo svojih duš. Poklicani pa smo, da pomagamo tudi drugim. Velika je lakota in žeja po duhovnem življenju v svetu. Zavrzimo samoljublje – dalje moramo!«

In so se odpravili v dolino Spoleto.

Oznanjevali so Boga in govorili o grehu in pokori in blaženosti duševnega miru. Frančišek ni vsiljeval svojih

besed, a kdor ga je slišal, mu je moral verjeti, saj je govoril Frančišek iz izkušenj svojega lastnega doživljanja. In če je dejal: »Vse je ničevno, če ni Boga v srcu,« je govoril iz sebe v spominu na svoj prejšnji sijaj in besede so mu bile trdne in odločne, toda obenem tako božajoče, da se je naselil mir v srca in so vsi hiteli za Frančiškom.

2. PRVI BRAT DUHOVNIK

Prišli so spet v Rivo Torto. Tam se jim je pridružil duhovnik Silvester. Radostno ga je pozdravil Frančišek in bratje so ga obstopili in mu stiskali roko.

»Miru nisem našel prej,« je govoril Silvester, »vse dni, vse noči od onega dne, ko sem bil tako požrešno zahteval denarja. In sanjalo se mi je, da sem videl velikanski križ, ki je segal vse širom sveta in je izhajal iz tvojih ust, o Francesco! Tedaj sem bil še bolj nemiren. Kakor da mi reče Gospod, sem spoznal, da se bo razširila tvoja družba v nedogledne dalje; in čeprav spočetka nisem hotel, sem vendar moral priti. O, sprejmi me, Francesco, tvoj sem in Gospodov!«

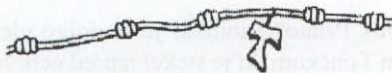
S solzami v očeh se je priklonil Frančišek pred njim: »Ne s prošnjo, prositi bi moral jaz! Zakaj, glejte, duhovnike spoštujem, in če bi bil moder kakor Salomon in bi prišel do duhovnikov, še tako revnih in majhnih duhovnikov, brez njihovega dovoljenja ne bi govoril v

njih župnijah. Spoštujem, ljubim in častim duhovnike, jih ljubim in častim kakor svoje gospodarje. In nočem videti grehov v njih. Sin božji je v njih in moji gospodarji so. Zakaj, dragi moji, saj ne vidim na tej zemlji ničesar drugega od Sina najvišjega Boga kakor Njegovo presveto Telo in Njegovo presveto Kri. In to oboje sprejemajo duhovniki in le oni delijo sveto obhajilo. Vse te presvete skrivnosti pa hočem častiti in ceniti bolj kot vse drugo in jih shranjevati na najlepši način. Zato bodi pozdravljen, o brat Silvester, ki si naš prvi duhovnik!«

Asiški škof don Guido je kmalu zopet povabil Frančiška v stolnico sv. Rufinam naj govori ljudem. In je govoril, kakor pravi Tomaž Celano, 'kakor bi prišla svetla zvezda na obzorje in bi vstalo jutro po črni noči. Kakor bi vzkalilo seme iz zemlje in bi prišla pomlad in bi zacvetele rože. Kakor bi bil Frančišek reka, polna milosti in rodovitnosti, se je iztekal v ljudi in je namakal njive src, ki so pognale rože čednosti.'

3. OČE IN SINovi

Največ pa so imeli od Frančiška njegovi bratje, ki so ga ljubili iz vsega srca. Ni bilo skrivnosti v njih, ki je ne bi bili razodeli svojemu očetu, slušali so ga iz ljubezni. Ničesar jim ni zaukazal, v čemer jim ne bi bil sam dober zgled. In če jim je pravil o grehu mesa, tedaj je bil sam tisti, ki se je najbolj krotil; ni žalil nikogar, a je bil vendar strog in je nekoč zapodil brata, ki ni hotel delati, zakaj, povedal jim je bil, da je lenoba in pestovanje samega sebe središče vseh drugih grehov in izvor mesenosti. Krotil se je sam in dejal svojemu telesu 'brat osel', ki mu ni prizanesti, če noče biti pokorno. Ponoči je vstal in se vrgel med trnje, osat in črepinje, če je bil 'brat osel' nepokoren in je zahteval poslušnosti v zlih željah.

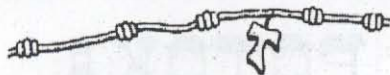

Potresel si je še tako skromno jed s pepelom, če je začutil v sebi preveliko slast do jedi. A je bil nekoč sredi noči vstal, ko je zaslišal, kako ječi eden izmed bratov, da bo umrl od lakote. Zbudil je vse, zaukazal prinesiti jedi in tedaj je povedal:

»Ljubi moji bratje, resnično, povem vam, da se naj vsak posvetuje sam s seboj. Nekateri potrebujejo manj hrane, zato je hočem, da ne sledite takim oni, ki potrebujejo kaj več za svoje telo, temveč da vsak telesu toliko, kolikor potrebuje. Le tako bo mogel dobro služiti

duhu. Zakaj, čeprav se moramo zdržati vsega, kar je preveč in škoduje telesu in duši, vendar ne smemo pretiravati v tem; saj Gospod ne zahteva, naj se uničimo, ampak naj se izpreobrnemo.«

In nekoč je videl, da si želi bolni tovariš grozdja, in je vstal in šel ponoči sam z njim v vinograd, sedel z njim pod trto in zobal grozdje z njim, dokler ni bil brat potolažen in ozdravljen in je ves v solzah objel Frančiška

in se mu nemo zahvalil. In kadar se je pozneje brat spomnil tega dogodka, se mu je inako storilo in vselej je sklenil: »Nikoli ne pozabim Frančišku, kako mi je pomagal; sam je zobal grozdje z menoj, da se mi ni bilo treba sramovati vpričo njega in drugih.«

Brat Ricerius pa si je domišljjal, da ga Frančišek ne mara. In kadarkoli je bil Frančišek med brati, vselej se je zdelo Riceriju, da se odstrani ali pogleda v stran, kadar zagleda njega. Zato je bil Ricerius ves obupan, hujšal je in se žalostil in sklenil, da poprosi Frančiška, naj mu dovoli, da izstopi iz reda. Frančišek pa je vse to spoznal in bral iz izmučenega obličja bratovega in ga poklical nekoč in mu rekel:

»Dragi moj sin, nikar ne pusti, da te mešajo in napadajo hude misli! Ti si moj dobri, ljubi otrok in celo eden izmed onih, ki jih ljubim najbolj, in si vreden moje ljubezni in mojega zaupanja. Zato daj in govori z menoj, kadarkoli hočeš in kolikorkrat ti je kaj hudo. Vedno te bom pristrčno vesel.« Ricerius je menil, da mu poskoči srce iz prsi, takoj je bil poln veselja in ves v solzah je odšel v gozd, pokleknil in zahvalil Boga za to veliko srečo.

A nekoč je prišel kmet v Rivo Torto, nagnal je oslička v kolibo med Frančiškove brate in zavpil na vse grlo: »Hej, le noter, noter! Tu se bova prav dobro imela!«

Frančišek spočetka ni vedel, kaj bi storil, potem pa je videl, da ne gre poditi kmeta iz kolibe in je dejal:

»Bratje, vem, da nas ni poklical Gospod zato, da bi stregli oslu in se preveč ukvarjali z ljudmi, temveč zato, da pokažemo ljudem pravo pot!«

Prepusstil je kmetu kolibo in se odpravil z brati nazaj k Porcijunkuli in izprosil od benediktincev, ki je bila kapelica njihova last, da so jim posodili kapelico in ondotno ozemlje.

»Potrebujemo cerkev,« je dejal, »in vsako leto vam pošljemo košaro rib za to. A kadar vas je volja, nas odslovite, zakaj, jaz in moji bratje smo le tujci na tem svetu in nočemo imeti nič svojega.« **Se nadaljuje**

p. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

Spomin mu je ušel v Korotan, kjer je pasel ovce od osmega do štirinajstega leta. In mislil je na Ljubljano, kjer je drsal šolske klopi in končno stopil v semenišče...

Nato je nadaljeval: »Pa tudi gospod učitelj Kovač je bil nekoč mlad in je rad poskočil. In stari gospod Hudovernik jih je tudi v svojih mladih letih – ko je kratkohladič in bosonožil – razdiral kot jih ti... To je življenje, dragi moj! Vesele ljudi še bolj ljubi. Zato bodi vesel, da si zdrav, in nikar ne misli, da je greh že vsaka navihanost, pri kateri mlada kri navadno nič ne pomisli. Vse res ni prav, to že drži, toda zločinov ne pobiraš na cesti kakor kamenje...«

Tonček je gledal ljubeznivega gospoda Primoža in mislil po svoje. Prepričal se je, da duhovni vendarle ne bero hudobije z obrazov. Saj mu zaman dopoveduje svojo veliko krivdo. »Toda gospod... saj me ne razumete... Jaz sem... jaz sem...« je med solzami hlupal in zrl v njegov dobrohotni obraz.

»...priden, priden!« mu je katehet segel v besedo. »Tisto neodkritost pri učitelju Kovaču si popravil, ko si se mi tako lepo izpovedal. Le tak ostani, Tonček! Gospodu Hudoverniku pa le poljubljay roko, stokrat na dan, če se ti ljubi! Pred nedavnim mi je rekel dobri gospod: 'Otrokom dajem, ker vem, da ne bom nesel ničesar v grob. Še po dvakrat hodijo k meni, tako veselje jim delam z denarjem...' Ali zdaj še misliš, da si ga goljufal?«

Gospod župnik se je smejal, Tonček pa je sprva zmedeno zijal vanj. Namesto obsodbe mu pravi: »Si že priden!« In namesto prepovedi ga hoče prisiliti do izjave, da njegova goljufija sploh ni goljufija.

Riše: Zorka Černjak

Fant zares ni vedel, kaj bi odgovoril. Gospodu ne prideš do konca, pa se izvijaj kolikor hočeš... Torej mu bo treba enostavno verjeti. Saj je bil res enkrat tudi on mlad in mora že razumeti, kako je s to stvarjo.

Potoški hlačin bi najraje zavriskal. Gospodove besede so ga otresele vse moreče teže, ki je ležala na mladi duši. Stal je pred njim in ni vedel, kako bi se mu zahvalil. Končno ga je s solzami in smehom obenem pogledal v dobrodušne oči, njegove roke pa so zgrabile posvečeno desnico in jo nesle k ustom.

Gospod župnik, ki za poljub roke ni imel navade dajati denarja, je segel v žep in stisnil presenečenemu Tončku v roke tolar. »Na, da si boš zapomnil, kdaj si sklenil postati priden!«

»Naka, tega pa ne vzamem!« se je branil skesani grešnik, »kar v pušico vrzite za kruhe svetega Antona!«

»Pssst! Sveti Anton ga je namenil tebi,« se je smejal gospod.

Stiški župnik Primož Ribnikar je še dolgo gledal za Pintarčkovim Tončkom, ki je stekel izpred cerkve proti domu. »Kdo bi si mislil, da se skriva v tem ihtavem fantu tako mehko srce. K prvemu svetemu obhajilu in birmi ga bom pustil drugo leto, saj zasluži...« Nato je znova odprl brevir in šepetal psalme.

Tonček pa je spotoma še enkrat sklenil, da bo odslej bolj priden. In je tudi bil – kadar ni pozabil na svoj sklep in je iz njega zopet bruhnila dolenjska trma, kot prekipi kaša čez lončkov rob ter zacvrči na ognjišču.

Ko se je šolsko leto bližalo koncu, je potoški Tonček zares pristopil k prvemu svetemu obhajilu. Tudi Nežika.

Saj bi dekletce nikdar ne pozabilo, ako bi je gospod Primož ne pustil. Sta si bila s Tončkom pač dvojčka...

Preden je deček stopil v spovednico, se je še enkrat spomnil onega dne, ko je razred izgubil ubogega Klančarjevega Lojza in je smrt prav glasno potrkala tudi na njegovo srce. Gospod katehet ga je tudi zdaj sprejel z isto ljubeznijo in smehljajem na ustnicah kakor tistikrat. Le da je zdaj napravil nad njegovimi 'zločini' križ.

Ko je dušni pastir stiške župnije napovedal prihod ljubljanskega škofa Janeza Krizostoma Pogačarja, je bilo na seznamu birmancev tudi ime Pintarčkovega Tončka. Oče je prosil za botra prijatelja iz šolskih klopi in sorodnika v devetem kolenu – Lesjakovega Jožo, gostilničarja Pri Boltiču. »Zakaj pa ne, takemu fantu, ki ti zvrne vrček in pol mojega piva,« se je zasmel krčmar, da je postal Tonček rdeč kot kuhan rak.

Potoški je bil tisto leto – poleg Nežike, ki je tudi dobila botro – najmanjši izmed vseh birmancev. Zato pa so ga Stičani še z večjim zanimanjem opazovali, kako je izbiral dobrote na 'štantu' pred okrašenimi vrati in jih povezane v pisano culo ponosno odnesel za botrom. Za to slovesnost, ko je moral stopiti pred samega škofa, je drugič v življenju pomeril nove hlače. Njegove noge pa so tičale v velikih, škripajočih novih čevljih. To se je postavil!

MI SMO LOVCI ZGODAJ VSTALI...

Potoška grapa je bila dokaj zaraščena. Komaj si stopil s ceste, že si bil v hosti. Zato ni čudno, da je bil mlinar Miha tudi lovec.

Tončka je vselej zamikala očetova puška, kadar se je ozrl nanjo. Tam v hiši na tramu pod stropom je bilo njeno stalno mesto. Mirno je visela in čakala, da jo gospodar vzame v roke in zavihti na ramo...

A potoški mlinar ni bil lovec iz strasti, kakor se je bahal sam o sebi stari Blažon. Za tega so vaščani govorili, da se je zvezal s samim hudobcem in mu ta pomaga, da pade pred njegovo puško sleherna žival. Naka, Miha je imel premehko srce, da bi kar tako ubijal. Le včasih se mu je zahotelo divjačine in takrat je segel pod strop ter jo mahnil v hosto. Zlasti še, če so mu živali hodile v škodo. Malokatera mu je srečno odnesla pete, če jo je vzel na muho.

Tudi Janez je bil že dober strelec. O, pa tudi Tonček je poskusil srečo. Kadar je bil oče prav dobre volje, je mignil mlajšemu sinu: »No, še ti poskusi, Tonček!« In sta šla za hlev.

Prvič se je kar tresel od pričakovanja.

»Tistole rogovilo zadeni,« mu je pokazal oče staro vrbo

ob vodi.

»To pa to,« je bil koj pripravljen Tonček.

Ko je dal puško k obrazu, mu je bilo vseeno malo težko. Čudna tesnoba ga je zagrabila za srce. Kaj, če puška njega podere? Saj je že tolikokrat slišal, da kopito strašno udari v ramo, če puške nisi vaju.

»Le trdo jo drži, da ti ne uide!« ga je učil oče.

Tonček jo je zagrabil, kot bi jo hotel zdrobiti.

»Tako, zdaj pomeri in pritisni!«

Trenutek oklevanja, nato je droben kazalec fantove desnice pritisnil na petelina. Pok je odjeknil po vsem Potoku, da so golobje prestrašeno zleteli s slemena Pintarčkovega mlina. Tončka pa je puška udarila v rame, da bi ga zares skoraj podrila. A je vendarle molče prenesel udar in žarečih oči ter v sladki omotici pogledal očeta.

Ta se je muzal: »Vidiš, vidiš! Streljati že znaš. Toda zadeti...«

Vendar se je Tončku zdelo, da je gotovo zadel rogovilo. Saj se je kar zakadilo... Pa tudi meril je pošteno: prav v muhi jo je imel.

Takoj je stekel k vrbi in gledal, kje bi našel sled.

»Tukajle je letela, tamle se je zabila v breg.«

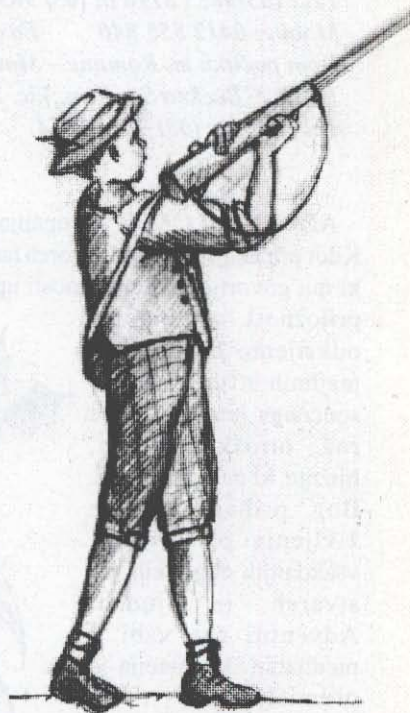
Tonček je zadel, tako daleč od rogovile je pokazal oče. Toda njemu verjame, čeprav bi se z Janezom ali pa s hlapcem Petrom – ta je ono zimo zamenjal Martinka – stepel do krvi, da ne drži.

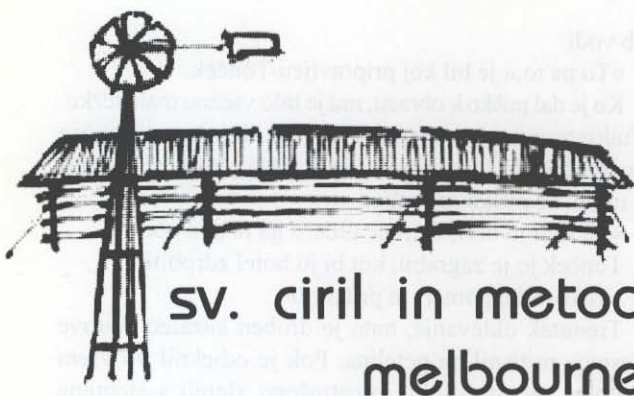
»Kar potolaži se! Le kdo je že prvič zadel? Janeza je celo po tleh vrglo, veš...«

Nato mu je oče še enkrat ponudil in ga poučil, kako naj meri.

Pook! In izstreljek je rogovilo temeljito opraskal, dasi v polno ni zadel. Kaj bi dal, če bi smel še enkrat poskusiti! Tretjič bo gotovo udaril v sredo...

Se nadaljuje

sv. ciril in metod melbourne

p. Metod Ogorevc, OFM

SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787

Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home

11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel. in Fax: (03) 9853 1054

ADVENTNI ČAS je čas upanja, je čas pričakovanja. Kdor pričakuje in upa je pozoren na najmanjša znamenja, ki mu govorijo o upravičenosti upanja. Tako je advent priložnost, da ponovno odkrijemo bogastvo v majhnih stvareh: lepoto sončnega jutra, cvetenje rož, otroški nasmeh, bližnje, ki nas imajo radi. Bog prihaja v naše življenje po drobnih vsakdanjih dogodkih, po stvareh in ljudeh. Adventni čas vabi k meditaciji. Meditacija je premišljevanje o vsakdanjih dogodkih, o tem, kar nas obdaja. Vadimo se v tem času v opazovanju majhnih stvari. Na ta način bo vsak teden več luči ne samo na naših adventnih vencih s štirimi svečami, ki pomenijo štiri tedne pred božičem, temveč bo več luči tudi v naših srcih. Ob božičnih braznikih bomo bolj živo začutili, da je Bog res Emanuel, kar pomeni: Bog z nami.

KRSTA

DEAN NICHOLAS ORFANIDIS, sin Nicholasa Orfanidisa in Lydije, rojene Medica, je bil krščen v naši cerkvi 13. novembra. Družina živi v Warranwoodu, Vic. Botra sta bila Ed Medica in Mary Mangano.

AMELIA MIKLAVEC, hči Johna Miklaveca in Renate, rojene Sirotič, je bila krščena v naši cerkvi 20. novembra. Družina živi v Taylors Lakes, Vic. Botra sta bila David Sirotič in Irena Everett.

Obema družinama čestitamo in jima želimo, da bi letošnje božične praznike z otroci še bolj doživeto praznovali.

POGREBA od zadnje objave nismo imeli nobenega. Že dolgo ni bilo meseca brez pogreba. Hvala Bogu, saj je še čas. V novembru smo se pokojnih že tako večkrat spomnili, tudi v molitvi. Skupne molitve za pokojne smo imeli na pokopališčih v Springvalu, na Keilorju, v Kewju in v Wodongi; na društvi Planica, na Elthamu in v Geelongu. V Kewju smo imeli mašo za pokojne na vernih duš dan, pred mašo pa smo molili vse tri dele rožnega venca. Vsi kraji so bili večinoma dobro obiskani. Pozna se, da se slovenska skupnost stara in imajo živeči vse več pokojnih, za katere želijo moliti. K molitvam je prišlo tudi nekaj mlajših rojakov. Nabirke pri teh molitvah so namenjene vzdrževanju skupnih grobov na Keilorju (keilorsko pokopališče \$782.45; Eltam \$151.65; pri maši ob 45. obletnici kluba pa \$231.50; Planica \$361.50).

MARIJA ROMARICA - Od prve adventne nedelje naprej Marijino sliko z Brezij sprejemajo posamezniki in družine, ki bodo en teden vsak dan vsaj nekaj zmolili zase in za vso slovensko skupnost. Želja je, da bi se ta akcija nadaljevala tudi skozi vse jubilejno leto 2000, seveda pa je odvisno od tistih, ki se boste za to akcijo ogreli. V cerkvi je pod korom mapa s posameznimi tedni, v katero se vpišite, lahko pa se prijavite tudi po telefonu. V času, ko bomo v Mt. Elizi, bo Marijina slika tam.

ROMARSKI AVTOBUS v Kyneton za soboto, 11. decembra, je poln že konec novembra, ko vam pišem te vrstice. Romanje bo adventna priprava na božič, obenem pa ena od akcij za jubilejno leto 2000.

JUBILEJNO LETO 2000 se bo v Rimu začelo na božični večer z odprtjem svetih vrat v baziliko sv. Petra in potem z odprtjem svetih vrat v lokalnih cerkvah na sam božični praznik. Jubilejno leto naj bi praznovali pod geslom 'Nazaj k izvirom'. Pobuda z nadškofije je, da bi

na silvestrovo, nekaj minut pred polnočjo, imeli premor, kjerkoli že bomo, in se v tišini in morda s skupno kratko molitvijo pripravili na trenutek novega tisočletja. Tik pred novim tisočletjem ali takoj po polnoči naj bi molili Frančiškovo molitev: 'Napravi me za orodje tvojega miru'.

Vabim vas, da sprejmete to spodbudo, posebno vabim tudi odgovorne na društvi in v organizacijah, ki pripravljate silvestrovanja. Trenutek tišine in molitve bo ob začetku novega tisočletja povedal največ in bo ostal v spominu.

"Gospod, naredi me za orodje tvojega miru.

Kjer je sovraštvo, naj prinašam ljubezen.

Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje.

Kjer je dvom, naj prinašam vero.

Kjer je obup, naj prinašam upanje.

Kjer je tema, naj prinašam luč.

Kjer je žalost, naj prinašam veselje.

Gospod, naj se ne trudim,

da bi me drugi tolažili, ampak naj sam tolažim;

da bi me drugi razumeli, ampak naj sam razumem;

da bi me drugi ljubili, ampak naj sam ljubim.

Kajti, ko dajemo, prejemamo;

ko odpuščamo, nam je odpuščeno;

in ko umiramo, dosežemo prerojenje,

prerojenje za vso večnost,

v Kristusu našem Gospodu. Amen."

BARAGOV DOM počasi dobiva streho za avto, 'car port'. Temelje je naredil Peter Belec, leseno ogrodje sta postavila brata Andrej in Albert Fistrič, Marjan Jonke pa ga je pobarval. Strehe zaenkrat še nima, dogovor s Tonetom Bogovičem pa je že sklenjen. Slišati je bilo tudi predloge, da bi bilo treba pokriti vsaj večji del, če že ne celo dvorišče. Razen za avto potrebujemo pokrito dvorišče dvakrat ali trikrat na leto, pa še takrat je največkrat lepo vreme, streha pa bi bila precej draga za postavitev in vzdrževanje, še posebej če bi bila pomična.

FRANCKA ANŽIN je 8. novembra spet priletela v tople kraje, tako da je kuhinja Baragovega doma spet gostoljubna in topla, pa tudi druga gospodinjska dela so opravljena in vrt zalit (tam kjer ni avtomatskega zalivanja).

TONE GORJUP je konec oktobra prišel na enomesečni obisk. Vesel sem bil, da si je za izhodišče obiska izbral Baragov dom. Društvo sv. Eme mu je dan pred odhodom, 24. novembra, pripravilo slovo ob prigrizku.

MT. ELIZA - Za počitnice imamo rezervirano drugi in tretji teden v januarju. Prvi teden je namenjen zlasti družinam, drugi pa mladim. Vsak, ki se je pripravljen vključiti v skupino, je tudi dobrodošel. Vključiti se v skupino pomeni, da se bodo udeleženci spet razdelili po skupinah za molitev, čiščenje, pomoč v kuhinji in pripravo družabnih večerov in da se od vseh pričakuje sodelovanje. Namen teh počitnic je tudi izkušnja, da je vsem lepše, če vsak nekaj prispeva, cena pa je tudi zato lahko nižja.

DUHOVNA OBNOVA za vse rojake bo v našem verskem središču od torka, 18., do četrтка, 20. januarja jubilejnega leta 2000 z naslovom 'Izviri krščanskega življenja'. Vsak dan bo sv. maša ob desetih, nato nagovor p. Filipa v veliki jedilnici Baragovega doma, sledil bo pogovor o temi dneva. Prijava ni potrebna, vabilo pa velja vsem!

TASMANIJA - Po pogovoru s Tonetom Ambrožem, ki se je zanimal pri rojakih na tem otoku in se boji majhnega odmeva na moj obisk v januarju ter meni, da zaradi majhnega števila ni potreben oziroma primeren, sem sklenil, da 'uradnega' obiska na Tasmaniji v januarju jubilejnega leta ne bo. Rojaki s Tasmanije ste dobrodošli na obisk v Kewju, kadar vas pot zanese sem. Iz Melbourne pa ste dobili obisk konec novembra, ko je

bila pri vas na izletu skupina tukajšnjih Slovencev.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE, ki je najstarejše, je v soboto in nedeljo, 20. in 21. novembra, praznovalo 45. letnico obstoja. Več si boste lahko prebrali na drugem mestu, tu pa naj omenim, da sem imel v soboto tam mašo, Bogu v zahvalo za vsa ta leta delovanja društva. V prošnjah za vse potrebe smo se imensko

spomnili tudi vseh pokojnih članov (nekaj čez sedemdeset jih je že). Bog daj, da bi društvo še naprej opravljalo svoje poslanstvo. Časi pa se spreminjajo in mi z njimi.

Božični razpored boste prejeli po pošti v božičnem pismu. Upam, da se bomo srečali!

p. Metod

Moj obisk Slovenije

Ana Marija Bratina – Cek

Po dolгих letih sem se odločila, da obiščem rojstne kraje mojih staršev, posebno zdaj, ko sta oba že pokojna. Nekaj me je vleklo v Slovenijo, po kateri sta imela oba tako veliko domotožje, posebno naš ata.

Več kot petdeset let sta bila po svetu. Po drugi svetovni vojni sta najprej kot begunca šla v Argentino. Tam sva se rodila jaz in moj brat. Po devetnajstih letih bivanja v Južni Ameriki sta se odločila, da gresta še enkrat po svetu in se preselila v Avstralijo, kjer sta živela do zadnjih dni.

Ko sem bila še mladoletno dekle in smo živeli v Argentini sem dostikrat poslušala mamo in ata, ko sta govorila o domu. Spomini se vračajo, večkrat sem premišljevala in nisem mogla razumeti, zakaj sta toliko hrepenela po Sloveniji, po njuni Primorski!

Oba sta bila zavedna Slovenca. V Argentini smo doma govorili samo slovensko. Kot otroka naju je bilo sram, da smo doma govorili čisto drug jezik, še posebej, ker so vsi najini prijatelji govorili samo špansko.

Leta so minila in ko smo prišli v Avstralijo, sem ju začela bolj razumeti. Večkrat sem govorila in sanjala o domu, čeprav nisem točno vedela, kje je moj dom. Med Argentinci sem se nekako počutila tujka, v Avstraliji tudi nisem čutila korenin.

Ata in mama sta bila nepopisno vesela, da je Slovenija postala samostojna država. Za njiju je bilo potovanje na rodno grudo nemogoče, saj sta bolezen in starost naredila svoje. Kmalu po praznovanju samostojnosti Slovenije je našega tata zadela kap in mu vzela govor. Bil je človek, ki je tekoče govoril štiri jezike. Ostal je brez besed, njegova pamet pa se je še bolj izostrila.

Tako je živel skoraj sedem let. Vsej družini je bilo težko, njemu še posebno. Ves čas je bral knjige, te so bile od nekdanjega njegove največje ljubezen. Z njim smo

govorili 'normalno', on pa nam je odgovarjal s pisanjem ali s kretnjami.

Enkrat mi je napisal: »Ko mene ne bo več, pojdi še enkrat v Slovenijo in poglej, od kod izvirajo tvoje korenine. Tam si tudi ti doma, videla boš, kako je lepo!« Pogledala sem ga; ko se je nasmejal in pokimal, sem videla v njegovih lepih modrih očeh znak slovesa.

Nekaj tednov zatem smo ga izgubili. Bilo je pred enim letom.

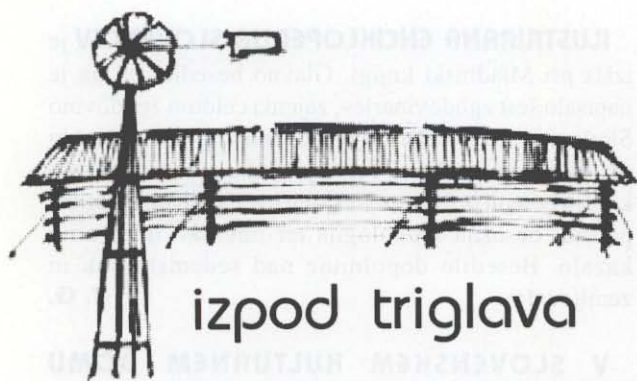
Ko je letalo pristajalo na Brniku, me je stisnilo pri srcu. Nisem mogla verjeti, da sem končno prispela!

Moja dva meseca v Sloveniji sta bila zame sanje. Na vsakem koraku so me spremljale očetove besede. Slovenija mi je res napolnila dušo in srce.

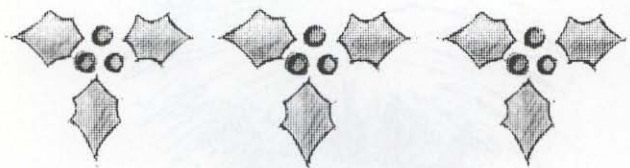
Gostoljubnost in prijaznost sorodnikov, novih in starih prijateljev, je bila nepopisna. Obiskala sem rojstne kraje svojih staršev, bilo je veliko veselja in tudi solz. Nekaj v meni se je spremenilo, sama nisem vedela kaj.

Šli smo proti Triglavu. Ko sem gledala gore in tiste lepe doline, sem naenkrat zaslišala stari očetov glas: »Vidiš, kako je to lepo!«

Tisto jutro sem se po dolgem iskanju zavedla, kje sem tudi jaz doma.

PODOBA SLOVENIJE – Ustanova Imago Sloveniae, ki jo vodi prof. Primož Lorenz, je nastala na podlagi ustanovne listine Valvasorjeve fundacije, katero so podpisali predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, predsednik SAZU dr. Franc Bernik in nekdanji slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar. Pred dnevi je ta ustanova izdala knjigo z enakim imenom. Knjiga, ki ni le katalog, nam predstavlja Slovenijo v celoti, njene pokrajine in kraje ter najpomembnejše ustanove, kulturne prireditve in objekte ter znamenitosti, zgodovinske osebnosti ter

turistične posebnosti.

Knjiga se začne s sprehodom po naši kratki, a lepi obali. Nato se seli v notranjost Primorske, v kraljestvo vinskih trt, kjer rdijo češnje in zorijo breskve in kjer izvira bistra hči planin. Skrivnost je svet podzemnih jam na Notranjskem. Veličastni so pogledi na Julijske Alpe in oči Triglav ter na lepo urejene gorenjske kraje. Širša okolica Ljubljane, glavnega mesta države, sega od hrvaške meje do Kamniških Alp. Jugovzhodni del simbolizirajo vitke breze, počasen tok rek Krke in Kolpe in dobrovoljni ljudje Kozjanskega. Po dolini hmelja – zelenega zlata – pridemo v vse kraje celjske regije. Najlepše pesmi pa so doma na Koroškem. Velik del Štajerske pokrivajo vinorodne gorice. Na severovzhodu pa so doma romantične podobe, kot bi bile vzete iz sanj.

Zadovoljni se boste vračali na svoje domove, če se boste s to knjigo v roki sprehodili po vseh ali vsaj po nekaterih slovenskih pokrajinah.

Ciril Velkovrh, Ljubljana

PETA OBLETNICA RADIA OGNJIŠČE - V nedeljo,

28. novembra, je radio Ognjišče praznoval peto obletnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti je imel ljubljanski studio, ki se nahaja v Zavodu Sv. Stanislava, dan odprtih vrat. Osrednja slovesnost ob praznovanju je bila zahvalna sveta maša, ki jo je v župnijski cerkvi v Šentvidu daroval apostolski nuncij Edmond Farhat. Tik pred začetkom slovesnosti je nuncij blagoslovil reportažni avto, ki so ga z veliko truda usposobili radijski tehniki. V uvodu v sveto mašo je direktor Bole poudaril, da je radio Ognjišče začel delovati po božji previdnosti in milosti. Glede na težave, s katerimi se zdaj srečujejo zaradi novih frekvenc, bi bilo v sedanjem času nemogoče začeti z delom. Nuncij pa je ob koncu mašne daritve zaželel, naj radio Ognjišče še naprej daje Slavo Bogu na višavah, ljudem pa prinaša besede miru, upanja in odrešenja.

Letošnje leto so zaznamovali marsikateri lepi trenutki, ki so glas radia Ognjišče popeljali tudi v druge medije. Najprej je svojo priljubljenost in priljubljenost radijskih glasov dokazal voditelj Jure Sešek, ki se je uvrstil na lestvico med kandidate za Gong popularnosti. Delova priloga Vikend magazin to nagrado vsako leto podeljuje radijskim in televizijskim voditeljem. Jure se je po lestvici najprej počasi, potem pa vse bolj hitro vzpenjal, dokler ni osvojil vrha. Radio Ognjišče je veliko prispeval tudi pri organizaciji obiska svetega očeta in Slomškove beatifikacije. Da je Radio Ognjišče oziroma njegov ustanovitelj Tiskovno društvo Ognjišče svetla iskrica za mnoge, je dokazala tudi nagrada Naše žene direktorju radia Francu Boletu. Gre za nagrado, imenovano Ljudje odprtih rok, ki jo Naša žena vsako leto poklanja tistim, ki so se s svojo dolgoletno dobrosrčnostjo posebej izkazali. Radio Ognjišče je iz ljubljanskega studia začel oddajati 28. novembra 1994. Prvo sporočilo, ki ga je ponesel k svojim poslušalcem, je bilo: "Smo cerkvena radijska postaja, ki jo je ustanovilo Tiskovno društvo Ognjišče iz Kopra in bomo s svojim radijskim signalom tako rekoč pokrili skoraj celotno območje Slovenije. Tam pa, kjer nas ne boste mogli poslušati, si bomo v prihodnje prizadevali, da pridemo tudi k vam." Obljuba je bila na žalost uresničena le 80-odstotno. Ko je radio pred meseci poskušal dobiti redno dovoljenje za nove frekvence, se je začelo zapletati. Od petih prošenj je bila le ena ugodno rešena. Kljub vsemu pa je radio Ognjišče v petih letih pognal globoke korenine, saj ima doma kar tristo tisoč poslušalcev. Prek interneta pa oddaje spremljajo rojaki od Kanade do Avstralije in od Argentine do Japonske.

T. G.

PRITOŽBA AVSTRALSKE SLOVENSKE KONFERENCE

predsedniku RS Milanu Kučanu, predsedniku DZ dr. Janezu Podobniku, predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku, upravi RS za telekomunikacijo, svetu za radiodifuzijo in varuhu človekovih pravic, Ivanu Bizjaku:

“Naši sorodniki in znanci nam poročajo o okrnjenem sprejemu oddaj Radia Ognjišče. Močno smo zaskrbljeni nad ravnanjem pristojnih pri razdeljevanju oddajnih frekvenc v takozvani svobodni Sloveniji. Zaskrbljeni smo, ker smo upali, da bo prihod demokracije dal pravice že dolgo zapostavljenim slovenskim vernikom, ki so bili kaznovani in oškodovani vsa leta od pričetka Druge svetovne vojne in kot izgleda še danes.

Sklicevanje na zakone, kateri naj služijo ljudem, ne oblasti, brez pripravljenosti zakone spremeniti, je tipičen izgovor nekdanje oblasti, ki je vedno znala zakone tudi obiti, da je lahko izvajala svojevoljno zapostavljanje. To pa danes ni več sprejemljivo. Predlaganje upravi radia Ognjišče, da se posluži sodnijskega postopka, brez upoštevanja sodnijske anarhije in pomanjkanja financ, je dodatno nesprejemljivo sprenevedanje.

Tudi v Avstraliji sprejemamo oddaje Radia Ognjišče prek Interneta, zato smo zaskrbljeni, da bo to početje posredno v škodo tudi nam, če se ne zavzamemo za pravice poslušalcev. Naš protest želimo izraziti v upanju, da nam ne bo treba iskati pravice v svetovni javnosti.

Prosim Vas, da naredite vse, da ne bodo kratene pravice nikomur, posebno ne tistim, ki so prizadeti že skoraj 60 let in da dovolite neokrnjeno delovanje radiu Ognjišče, ker ima priznanje v vseh slojih naroda.

Vljudno prosimo, da se nemudoma prizna Radiu Ognjišče status nekomercialne radijske postaje.”

Cvetko Falež, predsednik ASK; Jožica Gerden, tajnica ASK, Canberra, 17. november 1999

15. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM je zadnje dni meseca novembra potekal v Cankarjevem domu. Na njem se je svojimi programi in novostmi predstavilo kakih sedemdeset večjih in manjših založb iz domovine in zamejstva. Prireditelji sejma so letos mladim do petindvajsetega leta omogočili brezplačen vstop. Na stojnicah so založbe predstavile večinoma nova dela, saj so samo v minulem letu izdale več kot štiri tisoč novih naslovov. Manj razveseljivo pa je, da so naklade vse manjše, skladišča prepolna, položaj založnikov pa vedno bolj zaostren.

T. G.

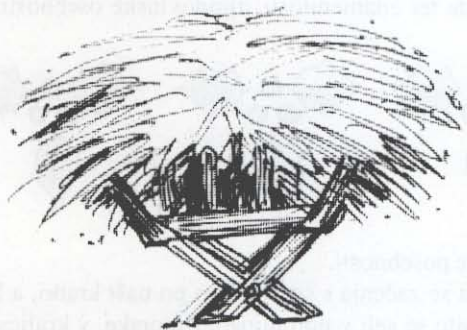
ILUSTRIRANA ENCIKLOPEDIJA SLOVENCEV je izšla pri Mladinski knjigi. Glavno besedilo, ki ga je napisalo šest zgodovinarjev, zajema celotno zgodovino Slovencev, od naseljevanja Slovanov na območju Alp do samostojne države. Temu je dodano več kot petsto krajših besedil približno dvestotih uveljavljenih avtorjev, pa tudi obsežna kronologija ter imensko in stvarno kazalo. Besedilo dopolnjuje nad sedemsto slik in zemljevidov.

T. G.

V SLOVENSKEM KULTURNEM DOMU KOROTAN

na Dunaju so 1. decembra odprli tretjo tradicionalno božično razstavo. Na njej svoja dela predstavljajo dunajski Slovenci. Iz domovine letos sodeluje lončarska družina Nosan iz Prigorice pri Ribnici, ki jo bo zbranim predstavil slovenski etnolog Janez Bogataj. Tradicionalno lončarstvo, s katerim se ukvarja omenjena družina, ohranja vse značilnosti lončarstva z ribniškega okolja in prinaša predvsem podobe živalic in seveda glinastih jasic.

T. G.

V KATOLIŠKEM DOMU V TINJAH

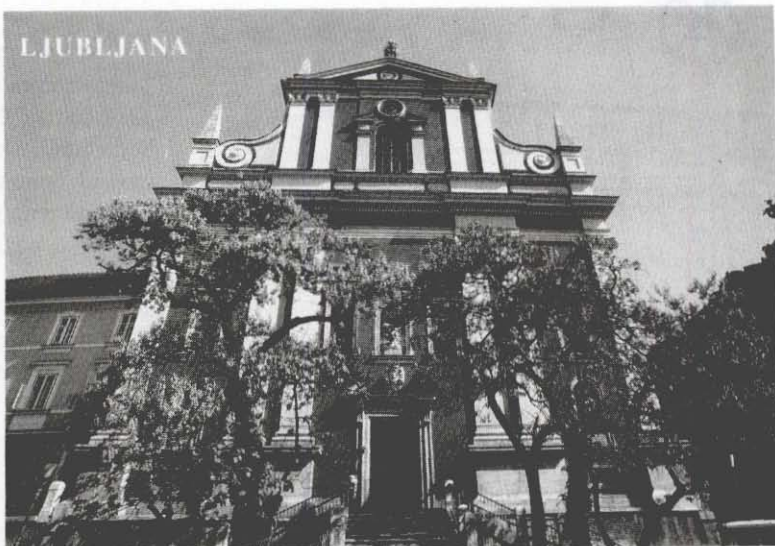
na Koroškem so se zadnje dni novembra spomnili blaženega Antona Martina Slomška. Posvetili so mu dvodnevni znanstveni simpozij, na katerem so sodelovali ugledni predavatelji, znanstveniki in teologi. Rektor doma Anton Kopajnik je povedal, da je bilo to srečanje neke vrste krona vseh dejavnosti Mohorjeve družbe iz Celovca, s katerimi se založba trudi, da je Slomšek vedno navzoč v vsakdanjem duhovnem, verskem, izobraževalnem in kulturnem življenju slovenske narodne skupnosti na Koroškem. V okviru simpozija je mariboski škof Franc Kramberger blagoslovil Slomškove orgle v tem domu, podobno kot je pred meseci Slomškov portret blagoslovil kardinal Lojze Ambrožič iz Toronta.

T. G.

LETOŠNJI PRAZNIK SVETE

CECILIJE so posebej slovesno obhajali v župnijski cerkvi Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Na nedeljo Kristusa Kralja je nadškof in metropolit Franc Rode blagoslovil prenovljene orgle. Te so bile že večkrat predelane in popravljene, ves čas pa je bilo čutiti spoštovanje do velikega mojstra Franca Goršiča, ki je orgle izdelal leta 1870. Škofijska orglarska delavnica Maribor je opravila levji delež obnove, mariborska restavratorska delavnica pa je prenovila orgelsko omaro in pomagala urediti kor. Frančiškani na Tromostovju letos praznujejo tudi tristo letnico posvetitve cerkve.

T. G.

Ljubljanska frančiškanska cerkev na Tromostovju

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA ZA MISLI

\$70.- Franc Rozman; \$60.- Franc Kohek; \$50.- Zvonko Bezjak; \$35.- Slavko Tomšič; \$30.- Vinko Čoper; \$25.- Rudi Žele, Ani+Tone Konda; \$20.- Feliks Drobež, Željko Rob, Maura Vodopivec, Ivan Žigon; \$15.- Lado Sluga, Alojz Semenič, Anica Zupančič; \$10.- Sylvia Goetzel, Cvetka Košir, Justina Miklavec, Marjan Jonke, Zlatka Agrez, Angela Djikič, Mary Kavčič, Jože Kočko; \$5.- Zofija Valentinčič, Marija Blažević, Marija Valenčič, Franc Kolenc, Anamarija Cek, Katarina+Janko Menic, Terezija Novak.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE

\$30.- Milka Brožič (namesto božičnih voščilnic); \$20.-

Naročnina za leto 2000 je 15 dolarjev, izven Avstralije pa 45 dolarjev po letalski pošti. Obveščamo vse, ki ste pred pol leta prejeli obvestilo o neplačani naročnini in dolga niste poravnali ali se nam niste oglasili, da vam po novem letu revije ne bomo več pošiljali.

Slavko Koprivnik, N.N.; \$15.- Gizela Mlinarič; \$10.- Justa Pobežin.

ZA NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$150.- D.T.; \$100.- C.Š.; \$60.- Ani+Tone Konda (namesto božičnih voščilnic prijateljem in znancem); \$30.- K.O.

ZA SPOMENIK PATRA BAZILIJA

\$50.- Zvonko Bezjak; \$15.- družina Hrvatini; \$5.- Cilka Zdrazil.

ZA SKUPNE GROBOVE

\$35.- Franc Kovče.

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

sv. družina adelaide

Fr. Janez Tretjak, OFM

Holy Family Slovenian Mission

51 Young Ave, W. Hindmarsh, S.A. 5007

(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)

Tel.: (08) 8346 9674 Fax: (08) 8346 3487

Štirinajstega novembra je bil med sveto mašo sprejet v našo skupnost in v občestvo božjih otrok Ryan Jon Saluja. Oče je Indijec Sandeep Saluja, mama Slovenka Sonja Valenčič. Botra sta bila Helena Jovanovich in Ted Szczesny. Malemu Ryanu želimo zdravo rast, naj ga Bog spremlja s svojim blagoslovom, staršem in starim staršem pa naše čestitke. Upam, da bo Ryan tako rad sodeloval pri slovenski maši kot njegova mama Sonja.

Marijina podoba je na prvo adventno nedeljo začela z romanjem po slovenskih družinah, kakor sta pred dva tisoč leti Jožef in Marija iskala prenočišča in so ju mnogi odklonili, tako da sta končno našla zibelko novorojenemu v pastirski štalici. Naši predniki so v času priprave na Gospodovo rojstvo poznali tudi običaj, ki so mu rekli Marijo nosijo. Devet dni pred svetim večerom je Marijin kip ali slika prenočevala pri devetih družinah v župniji. Navadno so jo v hišo sprejeli zvečer. Pri družini so se zbrali tudi sovaščani in skupaj z domačimi počastili Marijo z molitvijo veselega dela rožnega venca in petimi lavretanskimi litanijami. Vmes so prepevali adventne in Marijine pesmi. V Sloveniji so ta običaj oživili v zadnjih letih, letos pa smo se jim pridružili tudi v Avstraliji. To je duhovna priprava na Gospodovo rojstvo in jubilejno leto 2000. Kljub temu, da živimo v milijonskem mestu in so naši rojaki raztreseni po Adelaidi in okolici, je hvalevredno, kako se zbirajo k molitvi po družinah. Naj jim Marija pri Bogu izprosi blagoslov in božje varstvo!

V naši skupnosti bo priprava na praznike najprej z zakramentom spovedi v ponedeljek, 20. 12., torek, 21. 12. in četrtek, 23. decembra od 7. do 8. ure zvečer. Otroci bodo imeli skupno pripravo na božično vigilijo ob enajstih dopoldne. Starši poskrbite, da bodo vaši otroci tudi duhovno pripravljeni. Velikokrat starši priskrbijo le darove, pozabijo pa na duhovno pripravo. Zato lepo vabljeni!

Na sveti večer bo ob 11.30 zvečer petje božičnih pesmi, ob polnoči pa slovesna peta maša. Na praznik Gospodovega rojstva bo ob desetih dopoldne slovesna sveta maša.

Na staro leto bo zvečer ob šestih sveta maša v zahvalo za prejete dobrate v tem letu, obenem je zadnji dan v tem tisočletju in bo ob koncu maše zahvalna pesem.

Na novo leto bo ob desetih sveta maša za božji blagoslov in varstvo v novem tisočletju. Vem, da bo marsikdo nenaspan od včasih kar preveč razigrane noči, vendar skušajmo začeti novo leto z Bogom.

Devetega januarja 2000 pa bo zunanja slovesnost naših zavetnikov Svete Družine. Kot vedno bo za ta naš praznik tudi letos med nami adelaidski nadškof Leonard Faulkner – letos bo ponovil zlato mašo v naši cerkvi. Mislim, da je to za našo skupnost posebna čast, in se bomo na ta veliki dogodek resno pripravili. Po maši bo kratek program v čast našemu zlatomašniku, nato pa bomo imeli skupno kosilo v naši dvoranci. Ob tej priložnosti bodo med nami tudi madžarski verniki (ker sem zadolžen za madžarsko skupnost, sem jih povabil, da skupaj proslavimo zlato mašo adelaidskega škofa) in bo sveta maša in program kar v treh jezikih. Vse rojake lepo vabim v naše središče za božične in novoletne praznike ter zlato mašo 9. januarja. Iskreno vabljeni in dobrodošli.

Vsem slovenskim rojakom širom Avstralije želim milosti polne božične praznike, predvsem tihe notranje sreče. V novem letu 2000 pa naj vas vse spremlja božje varstvo in blagoslov. Posebej še vsem bolnim in ostarelim, ki so vezani na svoje domove. Bog naj bo vaša moč in tolažba. Naše molitve vas vedno spremljajo.

p. Janez

Pisma o slovenščini našim rojakom v Avstraliji, XVI.

Mirko Mahnič

Ne bi vas rad zmedel s kratkim preskokom, vendar mislim, da vas bo stvar zanimala. Gre za **tvorbo besed**.

Temelj je **koren**, ki je "pomensko splošen in oblikovno neopredeljen", iz njega nastajajo vse besede, ki so si v sorodu, tako imenovane **pripone** pa ga pomensko in oblikovno določajo: dar, dar-ilo, dar-itev, dar-ovalec, dar-ilen. Koren + pripona so stalni del besede, njena **osnova**, spreminjajo se le **obrazila**: dar-u, dar-om, dar-ila, dar-ilu...

Pri glagolu ločimo tri osnove: nedoločniško, sedanjiško in velelniško; nanje se pritikajo obrazila: kupova-ti (nedoločniška osnova), kupuje-mo (sedanjiška), kupuj-te (velelniška).

Tako kakor pripone obstajajo tudi glasovne skupine pred osnovo (na začetku), ki jim pravimo **predpone**. Osnova voz: do-voziti, iz-voziti, po-voziti, pre-voziti, u-voziti, z-voziti (Slovnica treh, 1956).

Besede lahko zlagamo iz dveh ali več besed, to so **zloženke**: volkodlak, dolgčas, vbogajme, božjast (tj. božja oblast), nepridiprav, nemanič...

Zdaj pa naprej, se pravi nazaj k samostalniku.

V nasprotju z angleščino so slovenski samostalniki moškega, ženskega in **srednjega** spola. (Nekaj samostalnikov je celo dvojnega spola: pot, pota (moš.) in pot, poti (žen.), sled, sledu (moš.) in sled, sledi (žen.); nekaterim je čas spremenil spol: nekdanj ustno, ustna (sred.), zdaj ustna, ustne (žen.).

Pri pregibnih besedah razločujemo trojno **število**: ednino, dvojino (o tej naši posebnosti smo že govorili) in množino. Iz glagola izvedeni samostalniki (glagolniki) se smejo rabiti samo v ednini: moje veselo upanje (ne: moja upanja); srce je polno hrepenenja (ne: hrepenenj), sobotno branje (ne: sobotna branja).

Nekateri samostalniki imajo samo množino (množinski samostalniki ali pluralia tantum): brki, drva, grablje, jetra, garje, hlače, toplice, usta, vrata...

V množini se – poleg enakovredne dvojine seveda – rabijo deli telesa, ki jih imamo po dvoje: moje roke (poleg: moji roki) – enako noge, kolena, ušesa, lica, meča...

Samostalniki se pregibljejo v šestih sklonih, ki jih imenujemo:

1. imenovalnik (nominativ) na vprašanje kdo ali kaj (kdo za bitja, kaj za reči)
2. rodilnik (genitiv) – koga ali česa
3. dajalnik (dativ) – komu ali čemu
4. tožilnik (akuzativ) – koga ali kaj
5. mestnik (lokal) – pri kom ali pri čem
6. orodnik (instrumental) – s kom ali s čim

Sklanjatev ni le enega samega tipa, ampak jih je več.

Starocerkvenoslovanščina (in prej praslovanščina) je bila, kar zadeva sklanjatve samostalnika, veliko gibčnejša od današnje slovenščine – imela je kar **deset sklanjatev**. Šibkejše sklanjatve, tiste, ki so imele revnejšo besedno zalogo, so se zaradi nekaterih podobnosti združevale z bogatejšimi, tako da je dr. Breznik v svoji slovnici naštel le še **pet sklanjatev** in to na temelju različnosti osnov: I. sklanjatev: osnova na –a (ženski spol); II. osnova na –o (besedišče moškega in srednjega spola); III. osnova na –i (ženski in moški spol); IV. osnova na –u (samo moški spol); V. osnova na soglasnik (vsi spoli). (Prve štiri sklanjatve se tako imenujejo zato, ker se je nekoč njihova osnova v vseh sklonih (!) končevala na te samoglasnike, o čemer še danes pričajo ostanki v nekaterih sklonih: lip-ama, lip-ah (a-jevška), rak-om, rak-oma (o-jevška)... Nekdanji rodilnik se je namreč glasil lipa-s, dajalnik lipa-I, rako-si...).

Slovníčarji, ki so nastopili po Brezniku (po drugi vojni), pa so sklenili, da o sklanjatvi samostalnika ne odloča več osnova, temveč preprosto spol in so na podlagi spola določili štiri sklanjatve: I. ženska z obrazilom –a; II. ženska brez obrazila; III. moška in IV. srednja z obrazilom o in e (mesto, polje). Dr. Toporišič v svoji Slovenski slovnici 1976 določa tri sklanjatve: I. moške sklanjatve (4 tipi); II. ženske sklanjatve (4 tipi) in III. srednje sklanjatve (3 tipi).

Razumljivo je, da so nekateri samostalniki obdržali nekaj od svoje stare obleke, zato smo se v šolah morali mučiti z izjemami, ki jih je kar nekaj. (Morda jih bomo nekaj našeli kasneje.)

Doživete božične praznike ter dobro in zdravo leto 2000 vam želim!

Slovenski pogovori v nedeljski šoli v Kewju

Draga Gelt

Tečaj slovenskega jezika za odrasle v Verskem in kulturnem središču Kew je potekal vse leto. Pobudo je dal Avstrelec, ki je želel dopolniti znanje slovenskega jezika in se več pogovarjati. Za vsako uro tečaja smo določili temo pogovora in se tako pripravili za naslednjo uro. Uporabljali smo tudi različne knjige in posebno pozornost posvetili slovničnim pravilom in izgovorjavi. (V času moje odsotnosti je tečaj vodila Lucija Srnec - hvala, Lucija.)

Srečevali smo se trikrat na mesec po nedeljski maši, včasih kar vsako nedeljo. Ni nas bilo veliko. Upamo, da se nam drugo leto priključi še kdo.

Hvala vsem udeležencem. Čestitam za navdušenje, voljo in zanimive ure, katere smo skupaj 'preklepetali'.

Vidimo se februarja.

Draga

Na tečaju imamo vsakega nekaj. Razložena nam je pravilna izgovorjava. Tudi mi govorimo slovensko in poslušamo. Počasi spoznavamo slovensko slovnico.

Če naredim napako, mi ni nerodno.

Irene Brumen

Draga! Rada bi se zahvalila za tvoj trud in potrpežljivost. Čeprav nas je malo v skupini, se čutimo že veliki Slovenci. Čutimo, da pripadamo slovenskemu narodu, kulturi in njeni bogati tradiciji. Želim si, da tako

nadaljujemo. Upam, da nas bo drugo leto več. Najlepsi in najbogatejši jezik na svetu je slovenski.

Živela slovenščina v Avstraliji, doma in po svetu.

Z najlepšimi pozdravi in iskrenimi željami.

Katja Thompson

V tečaju za odrasle sem največ pridobil pri pogovoru. V vsakdanjem življenju nimam dovolj priložnosti zanj, zato je bilo lepo vaditi vloge v različnih situacijah: v restavraciji, trgovini, na potovanju. Rad bi, da bi bila ta vaja vključena v vsako učno uro, čeprav na kratko.

Živjo

Bruce Chambers

Draga Gelt in Tone Gorjup sta v imenu Verskega in kulturnega središča Kew za internet pripravila posebno stran v angleščini o božiču v Sloveniji. Stran: bo vsebovala angleško besedilo, slike jaslic, note slovenskih božičnih pesmi, lahko pa boste slišali tudi nekaj tonov teh božičnih pesmi. Slovenski božič boste našli na strani verskega središča na Stičišču avstralskih Slovencev in na ameriški strani, ki vsebuje značilnosti božiča v različnih državah po svetu. Strani si oglejte na naslovih:

<http://christmas.com/worldview/europe/slovenia.html>

<http://www.glasslovenije.com.au/>

<http://www.glasslovenije.com.au/baraga-house.htm>

Draga je spodbudila tudi učiteljice Slomškove šole, da so otroci pripravili risbe jaslic za posebno internetno stran o jaslicah, kjer sodelujejo otroci iz vsega sveta. Njen naslov je:

<http://www.quantum.si/sejem/jaslice/gallery.htm>

Jaz se rad udeležim tečaja slovenščine. Meni zelo koristi, še posebej zdaj, ko pomagam pri slovenskih oddajah na radiu SBS in 3ZZZ. Zelo hvaležen sem gospe Dragi Gelt za vso njeno delo in podporo. Ta tečaj priporočam vsem!

Lenti Lenko

Odkar sem se pridružila razredu v Kewju, boljše razumem osnove slovenskega jezika, še posebej stavčno strukturo. Moje znanje se je razširilo. Všeč mi je, da dobim odgovore na svoja vprašanja in upam, da so tudi drugi študentje zadovoljni.

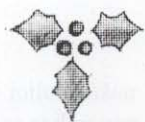
Pozdrav

Maria Louise Spur

Nekoč je nekdo zapisal: »Človeka osrečijo njegovi lastni napor, brž ko spozna potrebne prvine za srečo – preproste užitke, določeno mero poguma, nesebičnost, ljubezen do dela in predvsem čisto vest. Zdaj sem

prepričan, da sreča niso le prazne sanje.« Po obisku nedeljskega tečaja slovenščine za odrasle v Kewju sem bogatejši še za en lep dogodek, ki me navdaja z veseljem, hkrati pa mi je za vzor in v razmislek o lastnih naporih in želji po znanju. Sam vem, da moraš pri učenju tujega jezika biti vztrajen in imeti voljo, zato še toliko bolj občudujem te, ki se z veseljem učijo jezika svojih staršev ali pa celo materin jezik svoje žene. Potujem po tej lepi deželi ter srečujem in občudujem Slovence v Avstraliji, še zlasti po obisku dveh velikih slovenskih društev. Občudujem njihovo ljubezen do doma, domovine, dela in društev, v katerih se kot bratje in sestre povezani družijo ter veselijo. In tukaj se tudi jaz počutim kot doma. Hvala vsem, da sem lahko to doživel in začutil.

Drago Vaupotič (mladi mariborski skavt je odgovarjal na vprašanja tečajnikov)

Vpisovanje k pouku slovenskega jezika

Vpisovanje k pouku slovenskega jezika v Melbourne se bo začelo prvo soboto po začetku šolskega leta 2000 in potem naslednje sobote od devetih do dvanajstih dopoldne. Pouk se prične v soboto, 5. februarja. Lahko pridete v razred, govorite z učitelji in si vzamete prijavnico.

Slovenščino poučujemo v

Princes Hill Secondary College, Arnold Street, North Carlton, tel. 9416 0641

Vpišejo se lahko učenci od 4. letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v 11. letnik VCE se pričakuje zadostno znanje slovenščine ali najmanj dve leti pouka. Vpišejo se lahko tudi odrasli.

Vpisnina za učence do 10. letnika je **\$40**, za VCE kandidate **\$52**, za odrasle **\$120**.

Za nadaljnje podatke kličite na šolo, **tel. 9416 0641**. Če se želite pogovoriti o slovenskem jeziku, kličite **tel. 9544 0595** po sedmi uri zvečer.

Poleg običajnega pouka slovenščine bo razredni pouk obogatilo poučevanje o uporabi interneta za slovenski študij, posebno pa uporaba slovenske spletne strani - www.thezaurus.com, prek katere si bodo učenci pridobili neposreden dostop na slovensko omrežje in vrsto slovenskih jezikovnih in kulturnih virov.

Oglasite se, če vam je pri srcu učenje slovenščine. Radi se pogovorimo z vami, če imate vprašanja, skrb ali probleme s šolanjem vaših otrok. Predvsem vam bomo povedali, kako vam bo koristila slovenščina. Posebno važno je vedeti, da bo študij slovenskega jezika dodal pet točk k ostalim VCE točkam, kar je pri vpisu na univerzo zelo pomembno.

Aleksandra L. Ceferin
Institut za slovenski jezik Viktorije

kotiček naših
mladih

Kaj mi pomeni božič

Julie Brcar

V naši okolici je zelo težko praznovati pravi božič. Ves november so trgovine okrašene in 'Santa Claus' je vsepovsod. Ljudje so zelo zaposleni, nestrpni in nervozni – kako naj tako pokažejo dobro voljo, če niso veseli in duhovno pripravljeni na božič; pozabljajo, zakaj vsako leto praznujejo božič. Človek lahko tako hitro pozabi na Jezusa in kako naj se pripravi, da mu pride bliže. Vsa priprava je komercialna, materialna in brez Boga.

V naši družini začnemo z duhovno pripravo za božič, veliko slavje rojstva Jezusa Kristusa, že na prvo adventno nedeljo. V soboto mama naredi adventni venec s svežim zelenjem ali borovo vejico, pripravi pet svečk: tri vijoličaste, eno roza in eno belo. Prvi teden pri skupnem kosilu prižgemo prvo vijoličasto, potem še ostali dve, na četrti teden roza in na sam božič belo, ki predstavlja rojstvo Jezusa Kristusa.

Lansko leto sem v adventu začela hoditi k molitveni skupini, ki se imenuje Adoramus. Zbira se v cerkvi St Nicholas v Penrithu (naša najbližja katoliška cerkev). V tej skupini so mladi iz okolice. Vsak teden je bil z nami duhovnik, ki nas je pripravljaj na advent in božič. Potem smo skupaj molili in imeli polurno premišljevanje. To je bilo zelo lepo. Veliko je pripomoglo k rasti moje vere in mi pokazalo, kaj pomeni biti kristjan. Še vedno sodelujem v tej molitveni skupini. Srečujemo se vsako drugo sredo.

Pred božičem mama peče pecivo oziroma potico, ki je obvezna za božič. Mi otroci pa spečemo razne piškote in flancate. Na sveti večer se nam pridružijo sosede, da se skupaj veselimo praznika, pojemo božične pesmi in se

počasi pripravimo za pot k polnočnici. Ni božiča brez svete maše. Ponavadi gremo k polnočnici. Ko se vrnemo domov, gremo počivat. Na božično jutro sta pri zajtrku obvezna domači kruh in šunka, tudi potica in druge dobrote so na razpolago. Sledi odvijanje daril. Kosilo imamo skupaj s sorodniki. Božič je dar Boga za mir in medsebojno veselje, ker nam je dal svojega Sina.

Novo leto 2000 bo zaradi dvatisočetnice Kristusovega prihoda izredno pomembno za nas. Silvestrovanje bomo imeli v naši cerkvi sv. Nikolaja skupaj s katoliškimi prijatelji. Ob devetih bomo imeli posebej za to priložnost oblikovano sveto mašo, petje, molitve in nagovor kot pripravo na novo tisočletje. Od 11.45 do 00.15 nas bo snemal Radio Vatikan iz Rima. Pozor: če bi se nam rad kdo pridružil, bo zelo dobrodošel. Pokličite Julie, tel. 0409 365 525 ali (02) 4736 5525.

Petje božičnic - carols by candlelight

Prihodnje leto maja nam bodo frančiškani iz Amerike nudili tridnevno duhovno obnovo – retreat, ki se imenuje Yuth 2000. Kogar zanima, naj pokliče na gornjo telefonsko številko.

Vsem vam želim blagoslovljen božič in zares lepo praznujte prihod Jezusa Kristusa!

OGRIZEK SOLICITORS

- CONVEYANCING
- WILLS
- PROBATE & DECEASED ESTATES
- ASSOCIATIONS & CLUB LAW

**YOUR FIRST 15 MINUTE CONSULTATION IS
FREE OF CHARGE**

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE (03) 9748 3650
MOBILE 0418 326170
FAX (03) 9748 3619
EMAIL MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. Box 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

MARIO JURCIC

Builder - Lic. No. 15968

Member Master Builders' Association

• HOMES • EXTENSIONS
SPECIALISING IN ALL CONCRETE WORK
CONCRETE POOLS, LANDSCAPING
AND PAVERS

PHONE: 9402 0584

MOB: 0417 403 427

PO Box 384

Frenchs Forest 1640

TOBIN BROTHERS

a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugo v casu zalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE 189 Boundary Road 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 PAKENHAM (03) 5940 1277

CRANBOURNE (03) 5996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9775 5022

GLENROY 9306 7211

MALVERN 9576 0433

MOORABBIN 9532 2211

Frances Tobin & Associates

EAST BURWOOD 9802 9888

BRIGHTON 9596 8144

Member AFDA

TBI 100

Melbournskim Slovencem se priporoca
KAMNOSEŠKO PODJETJE

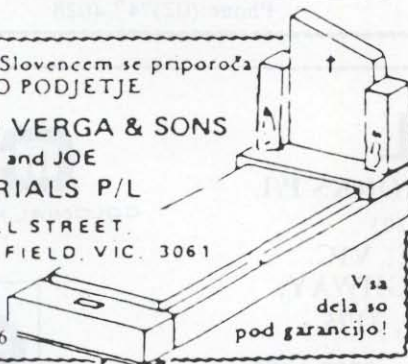
LUCIANO VERGA & SONS

ALDO and JOE

MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.: 359 1179
A.H.: 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

Are your dentures more
comfortable in a glass...? If so,
for a **free consultation** contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures
and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

Bi raje imeli umetno zobovje v
kozarcu...? Če ne, za **prvo**
brezplačno posvetovanje,
z zaupanjem pokličite:
STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNIK
specialist za umetno zobovje
in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

Časnik za vso družino v slovenskem in angleškem jeziku. Izhaja enkrat mesečno na 16 straneh.

Novice iz Slovenije z interneta. Iz slovenske skupnosti v Avstraliji in po svetu.

Vedno več rojakov sega po Glasu Slovenije! Naročite se tudi vi. Letna naročnina za Avstralijo \$50.00.

Za prekmorske države z letalsko pošto \$100.00.

Naslov: Glas Slovenije Ph: (02) 9899 1131

P.O. Box 559, Round Corner Dural, NSW 2158

Viktorijskim rojakom se priporočamo za razna obnovitvena dela na grobovih in tudi nove spomenike na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street, Craigieburn VIC. 3064

Telephone: 9305 7772

Mobile: 0412 448 064, 018 531 927

Facsimile: 9305 7369

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

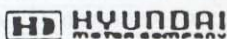
Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134

Phone: (02) 747 4028

V.F.L

MASTER BODY WORKS P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,

DANDENONG, 3175

Ph: 9793 1477

Fax: 9793 1450

COLONIAL MUTUAL

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- CAR-O-LINER-MEASURING SYSTEM
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 9560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE - MOLITVENIK ZA STAREJŠE, primeren za vse, ki že slabše vidijo, saj so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO – LET'S LEARN SLOVENIAN, I., II. in III. del. Cena vsakega dela je 10 dolarjev.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

THE CHILDREN BIBLE - cena je 20 dolarjev.

PIKIJEV ČAROBNI BOŽIČ, cena 30 dolarjev. **BETLEHEMSKA ZVEZDA** - cena \$5.-

NOVO! Ivan Kobal: THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehкими platnicami \$20.

NOVO! Dr. Velimir Vulikić: TRIDESET DNI MED SLOVENCIV MELBOURNU - iz dnevnika, cena 25 dolarjev.

NOVO! Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: VENETI, First Builders of European Community - do zdaj je bila na voljo samo v slovenščini, zdaj jo lahko naročite v angleškem prevodu, cena 45 dolarjev, vključena tudi poštnina.

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

LOJZE SLAK - Moj avto

LOJZE SLAK - Stari spomini

BIG BEN - Krasna si, hči planin

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Otoček sredi jezera

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - V deželi glasbe in petja

OTO PESTNER - Ciganska kri

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje

TAKE BOŽIČNE - Janez Bitenc

SVETA NOČ

NACE JUNKAR - Bravo

BOŽIČ PRI NAS DOMA

Vse čeke z naročili prosimo napišite na Baraga Library. Prosimo, vključite poštnino.

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Phone and fax: 03-9853-1054

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Osnovna cena je 85 % od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, poznate koga, ki bi nas potreboval ali ste samo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

CELEBRATING THE MILLENIUM YEAR 2000

IF YOU ARE PLANNING A TRIP IN AUSTRALIA OR OVERSEAS DURING THIS SPECIAL TIME, PLEASE CONTACT US AND MAKE AN EARLY RESERVATION TO AVOID DISAPPOINTMENT.

*

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY
13/5/2000 and 24/6/2000

*****

We are now sole agents in Australia for the ABC Car Rental
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2000

**Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .**

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666**